Новість! - Новість!

Вже вийшла з друку нова книжка під наголовком:—

ХТО ВИНУВАТИЙ
ТА ІНШІ ОПОВІДАННЯ

Оповідання з галицького життя з перед 30-ти літ, з під пера ДМИТРА СОЛЯНИЧА, відомого колись організатора Січей і радикальної партії в Снятинщині, який живе тепер в Канаді.

ОПОВІДАННЯ НАПИСАНІ ДУЖЕ ЗАЙМАЮЧО ТА ДУЖЕ ЦІКАВІ.

Замовляйте Сейчас

Книжка має 161 сторін друку і коштує тільки 50 центів.

Замовляти можна в головному складі:
ALBERTA PRINTING CO.
10336—96th STREET, EDMONTON, ALBERTA.
або
D. Sollanych
514 AVENUE E. SOUTH, SASKATOON, SASK.

НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА МАЛЯРНЯ В ЕДМОНТОНІ
Western Sign and Art Studio
виконує
Всякі роботи, що входять у склад малярства, як АРТИСТИЧНІ МАЛЮНКИ, НАПИСИ ВСЯКОГО РОДУ ТА ДЕКОРАЦІЇ.
Довголітня практика, совісна обслуга! За кожню роботу ручимо! Уділяємо безплатно порад в малярських справах.
МИХАЙЛО КРИСА, властитель.
10301 - 98th STREET, EDMONTON, ALBERTA.

Щадіть Гроші на Направках Ваших Авт!
НАША РОБІТНЯ ЗАОСМОТРЕНА В НАЙНОВІЩІ ПРИБОРИ ДО ВИКОНАННЯ ВСЯКИХ НАПРАВОК.
Зайдіть до нас заки підете де інде й переконайтесь, що ми защадимо вам гроші.
JOE BABIUK
Телефон 28388 — 10236 - 96th Street, — Edmonton, Alta.

КОРИСТАЙТЕ З НАШОЇ ОФЕРТИ!

Цінна Премія для Передплатників "Фармерського Голосу"

КОЖНОМУ НОВОМУ ПЕРЕДПЛАТНИКОВІ, ЩО ПРИШЛЕ ЦІЛОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ НА "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС" В СУМІ ОДНОГО ДОЛЯРА ВИШЛЕМО

В ПРЕМІЇ

ЦІННУ КНИЖКУ, ПІД НАГОЛОВКОМ:

ДУРНІ ДІТИ
ПОВІСТЬ ІЗ ПОВОЄННОЇ ДОБИ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

"Дурними дітьми" називає батько — священик в галицькому селі — свого сина і дочку за те, що вони будучи свідомими членами свого поневоленого народу, зрікаються всякого вигідного життя, а кидаються у вир визвольної боротьби, за що попадають в тюрму, де через довгі місяці переносять страшні каторжні тортури. Та муки не тільки їх не відстрашують, а противно загартовують їх до боротьби за волю свого народа.

Книжка обіймає 105 сторін друку звичайного книжкового формату. Читається з великим захопленням.

Передплату шліть на адресу:—
The Farmers' Voice
10336—96th STREET, EDMONTON, ALTA.

ПУБЛИЧНІ Ю.Ф.А. МІТІНГИ

— відбудуться —
У ВІВТОРОК, 15 СЕРПНЯ, ц.р.
У Вилингдон в год. 2. по пол. в Народнім Домі
в Чіпмен в годині 7:30 вечером в Народнім Домі

На обох мітінгах будуть промовляти:
Дост. Дж. Е. БРАВНЛІ,
Посол М. ЛУЧКОВИЧ,
Посол І. ГОРЕЦЬКИЙ,
Посол П. МІСЬКІВ і інші.

ВИЛИЯ ПОСТ НЕ ДАВ ЕДМОНТОНЦЯМ СПАТИ

Яке велике заінтересовання панувало серед цікавих едмонтонців В. Постом, летуном, який в суботу, 15. ц.м. вилетів з Ню Йорку, щоб облетіти доокола світа в протягу одного тижня, свідчить це, що тисячі цікавих едмонтонців вирушили в пятницю вечером, 21. ц. м. на летнечу площу очікуючи прилету Поста, який прибув з Аляски до Едмонтону аж в суботу рано, о годині 6:10. Кілька тисячна товпа, а в тім мейор міста, поліція, шеф огневої сторожі, чекали на прибут Поста, щоб зробити йому овацію.

Пост по одногодинній і 40 мінутнім відпочинку пустився до Ню Йорку, прилетівши туди з Едмонтону без перерви протягом 13 годин.

Була це друга проба Поста облетіти світ доокола в найкоротшому часі. Перша така проба відбулася в 1931 році, коли він разом з Гетієм облетіли світ доокола в вісімох днях і кількох годинах, задержуючися в Едмонтоні через цілу ніч. Тепер Пост пустився тим самим літаком, але вже сам без нікого. Він побив свій власний попередний рекорд о 21. годину.

ЕДМОНТОН НАЧИСЛЯЄ 79,231 ДУШ НАСЕЛЕННЯ

Томас Вокер, урядник податкового бюра в Едмонтоні подає, що місто Едмонтон начисляє в цьому році 79,231 душ населення, що є о 844 душ більше чим минулого року.

В повищі числа не зачислені переходові люде, студенти з поза міста, та пацієнти шпиталів.

Всіх осіб, що не осягли ще 21 року життя подається:
Мужеського пола 24,379
Жіночого пола 24,234
Осіб, що мають понад 21. років:
Мужеського пола 14,902
Жіночого пола 15,626

ЗОРГАНІЗУВАЛИ Ю.Ф.А. ВІДДІЛ В МИРОСЛАВНА

За стараниям деяких одиниць в Мирославна околиці доокольшні фармері відновили Відділ Ю.Ф.А., до якого наразі вписалося 37 членів і є надія, що число членів внедовзі подвоїться.

В цій околиці є також Відділ Ліги Фармерської Єдности, однак з дуже малим числом членів, бо багато бувших членів ту організацію опустили й цікаво видіти чи вони будуть стояти зовсім на боці від організації, чи може вступлять до Ю.Ф.А.

На мітінгу, який відбувся по першім ц. м. рішено щоби наш Відділ спровадив вагон шпагатів через централю Ю.Ф.А., а також гр. О. Богайчук дав короткий реферат про значіння організації для фармерів, та про злуку Ю.Ф.А. з С.С.Ф., пояснивши вичерпуючо програму С.С.Ф.

По рефераті велися дуже оживлені дискусії, які вийшли в користь С.С.Ф.

Слідуючий мітінг нашого Відділу відбудеться 6. серпня, й тому фармері, які інтересуються організаційними справами, повинні прибути на цей мітінг.

І. Богайчук.

МАНДРІВКА ПОМЕРШОГО

В шпиталі в Стрию, в Галичині, помер Іван Головач. Щоби не заплатити шпитальної оплати, рідня викрала тіло Головача. По дорозі вступили до корчми, а трупа залишили в мішку на фірі. В міжчасі надіхали якісь селяне. Мішок, що лежав на возі без ніякого догляду зацікавив їх. Помацавши, — думали, що то мясо, яке й вирішили вкрасти. Забрали мішок і чим скорше відіхали. Однак, як вони здивувалися, коли в дома замість мяса найшли — трупа. Залякані запхали трупа чимскоріш до мішка, завезли до міста і залишили на вулиці. Рано найшли прохожі мішок з трупом і повідомили про це поліцію. Згодом ціла справа вияснилася, а на виновників, що викрали зі шпиталя трупа, внесено скаргу.

КООПЕРАЦІЯ І СОЦІЯЛІЗМ

На цю — завжди живу — тему пише в "Громад. Голосі" ч. 1. з 1933 р. І. Лучишин м. і.:

Кооперація і капіталізм по ідеї — це два непримиримі вороги. Хоч на перший погляд, на зовні, кожне кооперативне підприємство є подібне до капіталістичного, однак, по своєму завданню, вони глибоко ріжнять ся межи собою. Для прикладу візьмім крамницю споживчої кооперативи. Між нею і приватним склепом нема наверх великої ріжниці. Кооперативна крамниця, так само, як і приватна стараются мати прибуток з торгу. Прибуток з торгу у приватного торгівця йде йому до кишені, як дохід за вложений ним капітал, тоді як в кооперативі прибуток (дивіденда) від вложеного капіталу (уділів) відіграє найменшу ролю. Дохід з торгу звертається у формі товарового звороту всім членам кооперативи пропорційно до закупленого товару. Цей зворот є нічим іншим, як трудовим доходом членів.

Отож, кооператива — як каже світової слави український учений економіст і кооператор Туган - Барановський — має завдання не видобувати як найбільший зиск від вложеного капіталу, але збільшувати, завдяки спільному веденню господарства, трудові доходи своїх членів, або зменшувати їх видатки на споживчі потреби.

"Кооператива в протилежність до капіталістичних підприємств не тільки не стремить, що би одержати як найбільший зиск з вложеного капіталу, але навпаки, по можности дбає про зменшення капіталістичного зиску".

На зовні кооперативні підприємства подібні до капіталістичних тому, що кооперативам приходиться працювати в капіталістичному світі, в межах капіталістичного ладу. Але по своїй внутрішній будові і завданню між капіталістичним підприємством і кооперативним є разючі розходження.

Туган - Барановський каже: "Кооператива — підприємство. Але підприємство не капіталістичного типу. Якщо тіло кооперативи створенно капіталізмом, **то душа кооперативи натхнена соціялістичним ідеалом.**"

А ВСЕ ТАКИ — КООПЕРАЦІЯ!

Серед загального замішання в господарському світі, коли вже й найбільші офіційні чинники капіталізму не вагаються вживати слів: "розвал", "катастрофа" і т. п. — все таки є одна ділянка господарства, що недоступна настроям розпуки й зневіри. Це — кооперація (там де вона ведена згідно з правдивими кооперативними принципами). Хоч безумовно загальне зубожіння не могло не відбитися на зменшенню оборотів споживчих і виробничих кооператив та власного виробництва кооперативних союзів, то збуток оборотів на одних членах покривається з придбанням нових членів, зменшення існуючого виробництва, наладжується заснованням нових виробництв і загальний настрій остає добрий далекий не то від паніки, а навіть зневіри.

Це найбільший тріюмф спільницької ідеї; це найбільша з усіх її дотеперішних перемог. Це новий доказ, що "правдою світ перейдеш". Бо основою кооперативного будівництва є іменно правда замість ложі, справедлива ціна замість обману й визиску, тверезе заспокоювання існуючих потреб членів замість штучного викликування в публики "потреб" при помочи реклями; а хребтом цілої системи є продаж за готівку та поборювання життя понад стан, на конто завтрішнього дня. Плянові мірність в продукції та достосовання кооперативної продукції до розмірів і спроможностей споживачів, хоронять кооперативне господарство перед спекуляцією та надмірними інвестиціями.

Торговельна Палата в Лондоні пропонує, щоби Англія змела свою монетарну систему з повернула до форми беспосередньої обміни товарів. - "Едм. Джорнал" з 21. липня.

В лондонську торговельну Палату (Чемберс оф Коммерс) мусіла закрастися соціялістична наука.

ПИШІТЬ ДО ГАЗЕТИ!

Нам часто дорікають деякі читачі, що за мало подаємо новинок з кольоній, то про мітінги, які там, там не там відбуваються, то про пікніки, то відчити, думаючи, що редакція про все те повинна знати і писати.

Такі думання мильні.

Редакція не годна знати, що діється по кольоніях, коли про це ніхто не донесе бодай коротким дописом і тому ми будемо вдячні нашим читачам, коли во ни завдадуть собі трохи труду написати до редакції про справи, які інтересуваліб їх місцевости і сусідні місцевости.

З устних переказів чуємо нераз, що там або там відбувся мітінг в справі зорганізовання Ю.Ф.А., або що відбулося віче, на якому говорили посли, то знова, що в тій, чи іншій околиці відограно представлення, устроєно концерт, тощо, і коли в газеті про це не згадується, то тому, що такі перекази дістаються до нас дуже пізно і в газеті тратять на вартости.

Тому кличемо: пишіть більше до газети про все, що у Вас діється!

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 4-ого липня упокоїлася в Келгарах, в санаторії Марія Мельничук, улюблена донечка місцевих громадян — Николая і Анни Мельничуків. Покійна Марійка померла в самім розцвіті життя, бо числила тільки 21 років.

Зі смертю покійної понесло також велику втрату Жіноче Товариство у Спрінг Крік, в якому покійна все брала живу участь так в представленнях, концертах, як і в інших товариських підприємствах і тому тішилася серед нашої громади великою любовію.

Покійна Марійка дуже інтересувалася громадськими справами, любила читати українські книжки й віджаджаючи до санаторії, взяла з собою Кобзара Т. Шевченка, кажучи: "Беру собі отцю книжку, най ще раз її перечитаю, бо Бог знає, чи вернуся до дому читати Кобзаря".

Тіло покійної спроваджено до дому; похорон відбувся 9-го липня при великому здвизі народу так з місцевої околиці, як і з подальших. Сумний був цей похорон, бо ми відпроваджували на вічний спокій ту, котра немаче ясна зірка світила в нашім товаристві, та нараз згасла.

Похорону доверщив православний священик І. Хруставка в місцевій церкві, який своєю проповідю зворушив до сліз всіх присутних на цім сумнім похороні.

Спи, Дорога Приятелько, легким сном, бо хоч Ти між нами жила короткий час, але Ти була примірною та взірцевою громадянкою, чим здобула собі добру, тиху, славу. А по смерти Вічну Память. Нехай земля буде Тобі Пером! Д. О-к.

ПОДЯКА ДОКТОРОВІ В. С. НЕВЧАСОВІ

Отсим почуваюся до милого обовязку подякувати прилюдно Д-рові В. С. Невчасові за операцію, яку він перевів дуже старанно і успішно і я тепер чуюся зовсім здоровою.

Др. Невчас оперував мене на сліпу кишку 19-го травня так успішно, що вже пятого дня я могла сидіти в кріслі, а девятого дня по операції я поїхала до дому, чуючись на стільки здоровою, що другого дня я вже могла в дома робити домашню роботу, а навіть випрати білля.

Норси, які доглядали мене в шпиталі висказувалися про д-ра Невчаса дуже похвально, який дуже своїх пацієнтів доглядає.

Моя операція була дуже небезпечною, бо колиб ще була здержалася від лікарських оглядин 24 години, то хто знає, чи булаб тепер я живих.

Тому я і мій муж отсею дорогою складаємо д-рові Невчасові подяку й поручаємо його, як одного з тих наших лікарів, що заслугує собі в нас довіря.

Н. КАЛИНКА.
Норт Едмонтон, Алта.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

Понеділок, 24. липня, 1933.

ПШЕНИЦЯ:—	
Ч. 1. Нордерн	56½
Ч. 2. Нордерн	54
Ч. 3. Нордерн	50
Ч. 4. Нордерн	46
Ч. 5. Нордерн	38
Ч. 6. Нордерн	36
На годівлю	34
ОВЕС:—	
Ч. 2. С. В.	21½
Ч. 3. С. В.	19
Екстра ч. 1. на годівлю	19
Ч. 2. на годівлю	18
Ч. 3. на годівлю	16½
ЯЧМІНЬ:—	
Ч. 3. С. В.	29
Ч. 4. С. В.	25
Ч. 5. С. В.	24
ЖИТО:—	
Ч. 2. С. В.	32
Ч. 3. С. В.	28½
Ч. 4. С. В.	27
ЛЕН:—	
Ч. 1. С. В.	$1.24
Ч. 2. С. В.	$1.20
Ч. 3. С. В.	$1.07

ЦІНИ ХУДОБИ В ЕДМОНТОНІ

Понеділок, 24. липня, 1933.

ТЕЛЯТА:—	
Легкої ваги	$4.50 до $.500
БИКИ:—	
Добрі	$3.75 до $4.25
Середні	$3.00 до $3.50
КОРОВИ:—	
На заріз	$2.25 до $2.50
На консерву	.50 до $1.00
БУГАЇ:—	$1.00 до $1.50

Безрог на стільки не було, що би усталити ціну.

ЯГНЯТА:—	$4.50

N. ROMANIUK
Адвокат і Нотар
Телефони: Офісу 26629; Рез. 82705
304 McLeod Bldg., Edmonton

G. H. VanAllen & Co.
G. H. VANALLEN, K.C.
THEODORE COHEN, LL.B.
Адвокати
2 National Trust Building, Edmonton, Alta.
Phone 22828

АДВОКАТСЬКА ФІРМА
Harvie, Bury & Yanda
Полагоджує всякі судові справи, як цивільні, кримінальні і т.д. Пишіть по українськи.
202 Bank of Toronto Bldg.
Phone 22118 EDMONTON

Office Phone 21862 House Phone [illegible]
E. C. DARLING
АДВОКАТ
707 McLeod Bldg., Edmonton, Alta. and Smoky Lake, Alta.

Др. В. С. НЕВЧАС
ЛІКАР-ХІРУРГ і АКУШЕР
Тел. Офісу 23132 — Рез. 34584
Suite 4., Bradburn-Thomson Blk. 10160—101st Street, Edmonton.

НАЙКРАЩІ ФОТОГРАФІЇ ЗА НАЙНИЖЧІ ЦІНИ
дістанете в
SIGERIST STUDIO
9942 Jasper Ave. Edmonton

Телефон Офісу 24416
Др. І. Верхомин
ЛІКАР - ХІРУРГ
Тел. Резиденції 73158
Електро-Терапія
Christie Grant Block,
Др. Ф. Говда
ДЕНТИСТ
Тел. Резиденції 23219
Edmonton, Alberta

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС
The Farmers' Voice
Часопис Присвячений Фармерським та Робітничим Справам

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС
Виходить що два тижні, кождого 10-го і 25-го дня в місяці.
Передплата виносить на рік $1.00, на півріч 50ц.
10336 — 96-та вулиця. Едмонтон, Алберта.

THE FARMERS' VOICE
Ukrainian Semi-Monthly
Published on the 10th and 25th day of each month.
10336—96th Street
Edmonton, Alberta.
Phone 24771

РІК II. ЧИСЛО 15. ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 10-го СЕРПНЯ, 1933. EDMONTON, ALBERTA, AUGUST 10th, 1933. No. 15. VOL. II.

Премієр Бравнлі Заявляється За Контролею Ринків

Промовляючи на конвенції Ю.Ф.А., яка відбулася недавно в провінціональнім окрузі Вейнрайт, премієр Алберти п. Бравнлі торкаючись фармерського положення заявив, що Канада повинна завести контролю збіжевого ринку в наслідок чого ціни збіжжа моглиб бути більш устійнені чим це діється тепер, коли ціни то падуть то підносяться, що відбивається дуже усмно.

Премієр Бравнлі взивав присутних слухачів, пильніше студіювати сьогоднішні економічні й соціяльні питання, щоб злученими силами поправити теперішні відносини.

Говорячи про федеральний та провінціональні уряди премієр Бравнлі пояснив, що серед публики панує помішання понять щодо функції урядів і часто люде винують провінціональний уряд за такі річи, що зовсім не входять в обсяг провінції, а в обсяг домінії до полагодження. Справа монетарної реформи, про яку тепер в Канаді так багато говориться — сказав премієр — належить до федерального парляменту.

Говорячи про податки провінції Алберти, премієр Бравнлі сказав, що Алберта під зглядом оподатковань стоїть найкраще зі всіх провінцій на захід від Великих Озер, бо в цій провінції податки найнищі. Фінансовий стан провінції — казав премієр — є також в ліпшому стані чим в прочих провінціях, а побільшені довги, про які стільки опозиція підносить галасу, спричинені наслідком будови публичних доріг та будинків, яких домагається населення. Від коли прийшло до влади теперішне правительство, довг провінції зріс о $36,000,000, з чого близько $20,000,000 вложено в будову публичних доріг, а близько $7,000,000 в будову провінціональних будинків.

Предвиджує Тяжкі Часи

Згадуючи про тяжкі відносини премієр сказав, що будучність заказується не дуже рожевою, і на його гадку цей рік буде тяжчий чим попередній. До тяжкої кризи, яку переживаємо долучається ще й посуха в деяких частях провінції.

Справа з безробіттям, говорив премієр зовсім не поправилась, однак провінція справилася з безробітними не гірше чим інші провінції.

Премієр Бравнлі підніс, що Ю.Ф.А. відділи повинні більш студіювати всі проблеми, а особливо фінансові питання й реформи, а також повинні студіювати питання розширення муніціпалів.

Г. Е. Спенцер, федеральний посол з того округа, говорив подрібно про конвенцію С.С.Ф., яка відбулася недавно в Ріджайні, пояснюючи в детайлях манифест принятий конвенцією.

Скляні і Вовняні Дороги

З розвоєм автомобілевої індустрії, а тим самим зі збільшенням уживання авт так особових, як і тягарових, дається також відчувати потреба удосконалення кращих доріг — твердших і гладших, щоби ними легко і скоро їхати підчас доброї і лихої погоди.

І от у Чехословаччині, де є сильно розвинені скляні гути роблять тепер експерименти будови скляних доріг. Мелять скло на порох, мішають з цементом і з цьої мішанини роблять дуже тріскі й тверді, а до того гладкі дороги, які ні подаються, ні вибиваються під найтяжчими троками на шість колис. Чехословаччина стане першою країною, до не вдовзі повстануть густі сіти скляних доріг.

Новий Вжиток з Вовни

Як Чехословаччина є першою країною зі скляними дорогами, так Австралія, яка славиться плеканням овець, де находиться велика надвижка вовни, заходиться над збутом тої надвижки таки в себе дома зужиттям вовни на будову гостинців.

Один інжинір додумався до того, що вовна може знаменито надатися до будови доріг, особливо вовна підліщого сорта, яка має в собі більше овечого поту. Дороги з неї можна будувати розстелюючи три цалі загрубшки десять футів на квадратову стопу, почім вкривається вовну землею завгрубшки два цалі, після чого валкується дорогу тяжким валом. Так впрасована дорога стає твердою, а грубий шар вовни з природною оливою (потом) являється так відпорним на воду, що й серед найбільших злив дощу вода збігає з дороги як з бляхи, не промочуючи вовняної кори до землі.

Кошт вовняної дороги виносимби 50 центів квадратова стопа.

Таким робом Австралія знайде в себе самої ринок збуту вовни і буде мати добрі, вовняні дороги.

Чехословаччина, багата на скляні гути найшла в себе ринок збуту на своє скло будуючи дороги, Австралія віднайшла спосіб на збут надвишки вовни також в будові доріг, а в Канаді є знаменита нагода подумати якомусь інжинірови над винаходом, на що придалаcьби пшениця, якої в Канаді є надвишка, бо через депресію люде не мають защо купувати з неї хліб.

Можливо, що якби який геній придумав винахід щоби з пшениці виробляти щось інше чим хліб, зчезби "Грейн Ексченж" і спекуляція, яка фармерів здорово підшиптує.

ОТТАВА ПИЛЬНО СЛІДИТЬ РУЗВЕЛЬТОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Канадійські урядові чинники в Оттаві не скриваються з тим, що вони дуже пильно слідять за подіями в Злучених Державах відносно Рузвельтових плянів щодо відбудови промислу і коли заходи президента увінчалисьби успіхами, то й Канада в дечім думає копіювати Рузвелта.

ЛИХИЯ ВРОЖАЯ У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

Вашингтонське Біро при Департаменті Рільництва стверджує, що сьогорічний урожай у Злучених Державах є одним з найгірших на протязі кількадесяти років, та що сотні тисяч фармерів не будуть мати зовсім збіжжа на продаж і наслідком вищих цін користати не зможуть. Багато фармерів, що займаються годівлею скота та ховом дробу будуть майже цілковито зруйновані наслідком вищих цін збіжжа, бо не будуть могти прогодувати скота.

ВИБОРИ В БРИТІШ КОЛЮМБІЇ ВІДБУДУТЬСЯ В ЖОВТНІ

Минулого тижня премієр Бритіш Колюмбії Др. Толмі розвязав провінціональний парлямент і розпише нові вибори, які правдоподібно відбудуться в жовтні.

Недавно розвязаний парлямент був вибраний в липні 1928 року, коли до провінціональної керми прийшла консервативна партія під проводом Дра Толмі.

В надходячих виборах Др. Толмі зі своїми однодумцями буде кандидувати як "Юніоніст", бо партія консервативна там розкололася на дві фракції — На чолі одної фракції стоїть Бовсер, колишній консервативний премієр тої провінції якого уряд свого часу змела ліберальна партія під проводом Джона Олівера, а на чолі другої фракції консервативної партії, яка обстоює злуку консерватів з лібералами, стоїть Др. Толмі, який перед пяти роками при виборах дістався до керми маючи 36 консервативних послів проти 11 лібералних, які по смерти Джона Олівера були під проводом Дж. Д. Патулі.

Щоби ратувати себе перед зростаючим робітничим рухом в тій провінції Др. Толмі від якогось часу старається наклонити лібералів, щоби обєдналися разом з ним, проти чого завзято виступає ліберальний провідник Патуло, що довело ліберальну партію до розколу, бо деякі ліберали погодилися на коаліцію, з другої ж сторони прихильники Бовсера осуджують політику Др. Толмія, що також поважно відбилося на консервативній партії, бо і вона розбита на два табори.

Наслідком того розколу в обох старих політичних партіях будуть виступати в надходячих виборах — партія Толмія, як партія Юніоністів, в якій злучилися ліберали з консерватами, партія Патулі, в якій залишилися ліберали, що мають надію використати розгром партії консервативної, і партія консерватів під проводом Бовсера, яка також думає, що їй вдасться побороти розбитих лібералів і Толмієвих зміновіховців.

З другого боку побіч цих трьох розсварених партій виступає робітничо-фармерська партія С.С.Ф., яка в тій провінції думає виставити кандидатів у всіх округах і як можна вносити з фармерсько-робітничої преси з тої провінції, має шанси вибрати поважне число своїх послів, а є й такі оптимісти, що вірять в цілковиту побіду С.С.Ф. при надходячих виборах.

ЗАНОСИТЬСЯ НА ЗАЛІЗНИЧНИЙ СТРАЙК

Недавна постанова залізничих компаній в Канаді, С.П.Р. і С.Н.Р., про другу знижку залізничникам платні о 10% викликали серед робітників рішучий спротив і залізничі юнії постановили перевести між членами референдум, яким робітники своїми голосами малиб вирішити, чи хочуть прийняти знижку, чи запротестувати проти неї викликанням страйку на обох лініях, що на случай удачі страйку довелоб до спинення цілого залізничого руху.

На днях централя юнійних залізничників в Монтреалі розіслала балоти до голосовання, які найдалі до 6 тижнів малиб бути назад в централі, почім окажеться, чи проектований страйк буде проголошений чи ні.

На страйк малоб вийти звиж 24,000 осіб включно з інжинірами, палячами, кондукторами, трейнменами і телеграфістами.

В юнійних колах панує переконання, що більшість заявиться за страйком.

Знижку платні задумують зробити компанії тепер, коли протягом року їх доходи значно збільшаються.

ЗАБУТИЙ ТЮРЕМНИК

Торонтонський денник "Глоб" приніс недавно незвичайно зворушаючу вістку про тюремне життя в кінгстонській вязниці.

Підчас недавно відбуваючогося слідства проти арештантів запідозріних в жовтневих тюремних розрухах, між якими ставав також відомий комуністичний провідник Тим Бак, на домагання підсудимого Сема Бегана покликано як свідка одного арештанта, який просидів в тюрмі 23 роки, в цілковитім відокремленні, не маючи через 23 роки нікого, до кого заговоривби хоч одно слово. Чоловік цей числить 55 літ, з чого майже половина того віку пройшла в цілковитій ізоляції, від всіх прочих арештантів.

Двацять три роки темної вязниці, довга безперервна мовчанка на цьому вязневі лишили страшні знаки буквального гробового життя, бо коли його переслухувано, він відповідав таким ослабленим голосом, що його слова мусів передавати на голос чоловік, що стояв близько нього. Його мова була так тихою, що ані судия ні ніхто з присутних на салі його не міг чути. "Глоб" зовсім слушно відмічує, що цей свідок робив враження чоловіка німого з гробу покликаного.

Публика — пише "Глоб" — не знає защо цей чоловік засуджений, однак публична совість має право домагатися близших пояснень в тій справі. Канадійські вязниці є власністю населення, а тим самим за таку страшну кару є ціле населення відвічальне й тому воно повинно знати більше, що діється в нутрі тюремних мурів.

"Глоб" підчеркує, що колиб Сем Беган, не зробив був домагання покликати цього свідка, то канадійська публика заледви чи малаб була нагоду дізнатися про страшні тортури в тюремних мурах чоловіка, який просидів 23 роки в гробі, де ні до кого слова промовити ні сонця бачити.

Беган домагався покликання того чоловіка за свідка, як наглядний доказ про життя у вязниці, і коли прокуратор хотів переконати Бегана, що самий потрясаючий факт ізоляції того вязня не є ніяким оправданням на пороблені Бегановн закиди за жовтневі тюремні розрухи, Беган відповів: "Що сталося з цим чоловіком, могло статися зі мною."

Двацять три роки такої страшної кари — пише "Глоб" — є найтяжчою карою хочби й за найбільш каригідний злочин і закінчуючи статтю "Глоб" отверто ставить питання до міродатних чинників, що вони про це думають.

"Глоб" зовсім слушно заявляє, що хоч тюрма не є для приємностей і забав, але й не повинна бути інституцією, в якій практикувалосьби кари, що переходять всяке людське поняття, бо в кожній карі повинна бути якась пропорція гуманних зглядів над злочинцями.

Домініяльний Уряд Назначив Банкову Комісію

Нарешті довго заповідуване назначення комісії, яка розслідилаб канадійську банкову систему, вже довершене і як про це доносять оттавські депеші, комісія ця почне свою працю в кількох днях.

В склад комісії входять: Лорд Мекміллен з Англії, Сер Чарлі Аддіс, один з членів англійського банку, бувший міністер скарбу в Місновім правительстві Томас Гвайт, який є віцепрезидентом "Бенк оф Коммерс", Б. Ліман член "Канад. Бенк Нашіонал", та албертійський премієр Бравнлі. Предсідником комісії буде Лорд Мекміллен.

Премієр Бравнлі Відказується Платні

Коли з Оттави минулого тижня наспіла вістка про іменування албертійського премієра членом комісії, п. Бравнлі подав до публичного відома, що пропозицію цю зробив йому премієр Беннет ще перед своїм виїздом на Економічну Конференцію, однак п. Бравнлі довше над тою справою застановлявся заким згодився приняти членство комісії. Цю справу він, як подає, ширше обговорив на недавній конференції провінціональних Ю.Ф.А. послів, а також албертійських федеральних послів з партії Ю. Ф. А., яка відбулася в днях 12 і 13 липня, на що згадана конференція вповні погодилася.

Премієр Бравнлі заявив в пресі, що за свій час страчений підчас дослідної праці, яка на його думку потріває щонайменше три місяці, він зрікається платні за ту працю. Він в згаданій комісії видить корисні наслідки відносно зміни банкової системи й тому уважав за відповідне приняти назначення.

З огляду на відізд премієра до Оттави, заступатиме його міністер Годлей.

БРИТІЙСЬКІ МЕЛЬНИКИ ЗА ВИЩИМИ ЦІНАМИ НА ПШЕНИЦІ

Промовляючи до учасників Збіжевої Виставн в Ріджайні, Алберт Гомфрей, репрезентант британських мельників сказав, що вони не бажають низьких цін на пшениці, а противно, бажалиб видіти ціни вищими, бо на його думку низькі ціни відбиваються шкідливо не тільки на самих фармерах, але взагалі на розвиткові промислу.

"Коли розвивається рільництво — говорив Гомфрей — то рівночасно розвиваються й прочі промислові галузи".

"СЛАВА ГІТЛЕРОВІ"

Як далеко посуваються німецькі гітлерівці в бажанних слави для свого "божка", свідчать найновіші донесення з Німеччини, які подають, що в будучности люде при стрічи малиб закинути привітливі слова "Добрий день", а на їх місце вживати: "Слава Гітлерові!"

Більше слави для Гітлера, як Христові...

Канада Затягнула Позичку в Англії

Пораз перший за послідних 20 років Канада затягнула в Англії позичку на 75,000,000 дол. на 4%, яка малаб бути сплачена двома ратами, а то в 1953 і 1958 р.

З цього приводу премієр Беннет, який перебуває в Англії, вносить що Канада находиться "в дуже відрадному положенню."

АЛБЕРТА МАЄ ПОДОСТАТКОМ РОБІТНИКІВ НА ЖНИВА

Які не булиб жнива в Алберті, то провінція буде мати подостатком своїх робітників й не потребуватиме спроваджувати їх з поза провінції — сказав недавно Волтер Смитен, урядовий комішенер праці.

Комішенер не відкрив своєю заявою ніякої тайни, бо всі знають й без нього, що фармерських робітників підчас жнив не бракує. Зате бракує в фармерів грошей, щоб робітника наняти до праці й тому багато фармерів мусять без них обходитися вживаючи до тяжкої праці малолітних дітей.

БЕННЕТ ПІШОВ НА ВІДПОЧИНОК

Зараз по відроченню економічної конференції, канадійський премієр п. Беннет виїхав з Лондону до Йоркшір на відпочинок, де пробуде кілька тижнів, заким поверне до Канади.

ПЕНСІЯ СТАРИХ ВИНОСИТЬ 100,000 ДОЛ. МІСЯЧНО

В Алберті начисляється в цім році 5,562 осіб, які побирають старечу пенсію, яка виносить місячно 100,000 долярів. В минулому році було 4,745 осіб, на яких провінція виплачувала 89,000 долярів.

НЕЩАСЛИВИЙ ЗУДАР АВТІВ КОЛО МОНДЕР

В вівторок, 25. липня 6 миль на захід від Мондер, Алта., зударився автомобіль в якому їхав Антон Купровський, з тяжким тягаровим автом, наслідком чого А. Купровський зістав на місці убитий, а Р. Л. Гарт, який гнав згаданий автомобіль, зістав тяжко покалічений.

В тягаровому авті їхало трьох осіб, які вийшли ціло.

С.П.Р. ВІДДАЛИТЬ 600 РОБІТНИКІВ В КЕЛГАРАХ

Наслідком посухи в полудневій Алберті, що причиниться до зменшення уживання потягів до перевозу збіжжа, сіпіярська компанія оголосила, що вона змушена буде віддалити з шапів в Огден, біля Келгар, яких 600 осіб.

ДО ТИХ, ЩО ВІДНОВЛЯЮТЬ ПЕРЕДПЛАТУ

Всім нашим передплатникам, що відновили в послідних двох місяцях свою передплату, і тим, що відновлять в будучности, подаємо до відома, що прямо з технічних причин досі на адресових наліпках не зазначили зміни й просимо бути терпеливими. В літніх місяцях коли в газеті термометер приливу передплат впадає дуже низько, друкарні справляє багато труду зміна адресарa кожного тижня для немногих передплат і тому такі зміни робиться з ріжніцею.

В найблищому часі постараємося їх на наліпках змінити, а покищо, хто відновив передплату, може спокійно спати, що так [illegible] як вона вислана, ми другий раз упоминатися не будемо.

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС

Український дво-тижневик, присвячений інтересам українських фармерів і робітників.

Видає Спілка "Фармерського Голосу" кождого 10-го і 25-го дня в місяці, під числом 10336—96-та вулиця, в Едмонтоні, Альберта.

ІВАН СОЛЯНИЧ, Управитель, Т. ТОМАШЕВСЬКИЙ, Редактор.

Передплата виносить на рік $1.00, на півроку 50 центів, на чверть року 25ц.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ ВИСИЛАЄТЬСЯ НА БАЖАННЯ.

Редакція за оголошення не відповідає.

THE FARMERS' VOICE

Semi-monthly paper, devoted to the interests of Ukrainian Farmers and Workers.

Published on the 10th and 25th day of each month by THE FARMERS' VOICE PUBLISHING CO. 10336—96th Street, Edmonton, Alberta.

JOHN SOLLANYCH, Manager. THOS. TOMASHAVSKY, Editor.

Subscription Rates: $1.00 yearly; 50c half-yearly; 25c quarterly.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION

Telephone 24471.

Address: THE FARMERS' VOICE 10336—96th Street -:- Edmonton, Alberta

БАНКОВА КОМІСІЯ

Нарешті, по піврічному підшукуванні за людьми, з яких складаласьби Королівська Комісія для розслідження банкового діловодства, заступник премієра Беннета, сер Джордж Пірлей оголосив з початком цього місяця цілий персонал комісії, яка еже в цім тижні зібралася в Оттаві для намічення програми своєї діяльности і як заповідає канадійська преса, згадана комісія відбуде в кількох більших містах Канади свої засідання підчас котрих переводитиме ті доходження.

Комісія ця малаб розглянути цілу банкову систему, зглядно валюту, кредити, а на підставі її звіту канадійський парлямент на найблищій сесії малби застановитися над створенням центрального банку, або переведення таких банкових змін, які комісія по докладному провіренню банкового діловодства парляментові поручить.

Який буде вислід з доходжень згаданої комісії, які будуть її рекомендації парляментові, покажеться аж по закінченню її праці, як і покажеться на слідуючій сесії парляменту в Оттаві, чи уряд пана Беннета і його консервативна партія, яка має в парляменті перевагу, а яка є більш на службі пана Беннета і тих інтересів, які він заступає, чим інтересів більшости канадійського населення, захочуть поробити радикальні зміни банкового акту в користь населення Канади, а не в користь горстки банкових магнатів, які сьогодня є формальними володарями Канади. Від цих володарів до великої міри залежить розвій або затуплення канадійського промислу, залежить і уряд пана Беннета, з цих володарів складається і більшість членів комісії, і не уляга сумнівові, що на приказ цих самих володарів, пан Беннет склав таку комісію, якої звіт і рекомендації парляментові будуть такими, щоби не загрожували канадійським фінансовим магнатам утратою тих широких привілеїв і користей, якими вони покористовуються і які їм дають змогу володіти Канадою.

Вже самий факт, що в склад комісії на пятьох членів входить аж трьох банкирів — Томас Гвайт, Бодру Леман, з Канади, і Чарлз Аддіс, банкир з Англії, викликує поважний сумнів в добру волю цих банкирів послужити Канаді таким звітом і рекомендаціями, які булиб корисні для цілого населення, а не для інтересів банків, яких ці банкирі в комісії вірно заступатимуть. Ясніще кажучи, не хочеться вірити, щоби банкирі самі схотілиб підтинати собі крила, або самі себе засуджували в свою некорисіть.

Поправлення економічних відносин в Канаді, не говорячи вже про неминучу потребу основної зміни капіталістичної структури, міг зробити пан Беннет і без назначення комісії, бо парлямент є тою інстанцією, що може банковий акт змінити. Такі домагання безперестанно ставили перед парлямент фармерсько-робітничі посли на послідніх трьох сесіях теперішнього парляменту, на які то домагання пан Беннет вічно відповідав, що Канада є на "савнд моні", а рівночасно банки додушують промисл, флюктуацією (хвилюванням) валюти розтягаючи то зморщуючи доляр так, що коли фармер його позичив, доляр вартував бушель пшениці, а коли приходиться віддавати, треба за нього дати аж чотири бушлі!

І коли комісія в дійсности схоче послужити домінії, а не банкирям, то мусить не тільки "слідити" діловодство банків, про які і без "розслідів" знається, а мусить порекомендувати парляментові основну зміну банкової системи, щоби вирвати з рук банків контролю над життям населення Канади. Без таких рекомендацій ціла комісія буде тільки одною більше шопкою для піддержання надій на "добробут", яким пан Беннет три роки нас потішає, а гроші видані на комісію будуть змарновані, як змарновані всі гроші видані на ріжні конференції.

Що на розсліди комісії зверне свої очі ціле населення Канади, як звертав цілий світ свої очі недавно на економічну конференцію в Лондоні, та що багато легковірних людей будуть сподіватися від вислідів цеї комісії користей, це зовсім очевидне. В Канаді ще багато є легковірних, що на протязі трьох років вижирають промінчиків надії на поправлення капіталістичними законодавцями господарки і коли з праці банкової комісії не вийде такий самий пшик, як з економічної конференції в Лондоні, коли справді з цеї муки вдадуться пироги і панові Беннетові допише щастя розвязати з усіх починаних ним досі проблем що одну в користь Канади, то це буде дійсно восьмим чудом світа.

ПІДПАНКИ ГІРШІ ВІД САМИХ ПАНІВ

Вже то давно доказана правда, що між нашими людьми "підпанки", тобто ті, що у панів за наставників служать, нераз бувають гіршими чим самі пани. Так бувало за панщини, що гайдуки гірше збиткувалися над людьми як самі пани, так бувало в краю по панських фільварках, так бувало й при війську, що звичайний фрейтерина чувся другим по цісареві і нераз гірше мордував рекрутів, чим вищий підофіцер. Правда, не всі гайдуки були такі, не всі фрейтори були однакові; залежало багато від виховання, успосіблення та взагалі характеру їхнього, але фактом є, що були такі потвори в людськім тілі, що хотячи придобритися панові, надуживали свойого мізерного "становища" гоненням своїх "підданих", катуванням їх нагаями, та ще й грозили, що коли поскаржуться панові, то ще більш дістануть від цих підпанків. Є це рід упідленого рабства й цим рабам тяжко погодитися з думкою про рівноправність людей, про свободу. Будучи самі рабами й підданими других, заліхають задержати нищих рабів під собою. Всьо, про що вони дбають, то о лекшу наживу, яка дісталасьби їм коштом нищих рабів і ради тої легкої наживи не завагаються держати в ярмі хочби рідного брата, батька, або й рідну матір. Вся і одинока ціль їхнього життя, це нажива з якої чують моральну сатисфакцію. Це прикмети рабів-наймитів, без ріжниці, чи вони служать одному панові, чи спілці панів — панській класі, і без ріжниці, чи вони нагаєм мужика по шкірі тешуть, чи тут, в Канаді, газети пишуть, від яких фармері і робітники хоч й не відчувають безпосередно синяків на шкірі, то відчувають заворот голови, від чого їм в очах темніє і вони не годні добачити шляху, по якому їм ступати для виборення кращої долі, не годні добачити сили в єдиненню свойого стану, якою то силою вони визволилисьби з під визиску й грабунку їхньої праці тими панками, що з їхньої праці хочуть легко жити.

До таких "модерних" гайдуків, — рабів, підпанків і панських підніжків — належуть писаки консервативного часопису в українській мові, що виходить у Вінніпегу й не мов на глум носить назву "Канадійський Фармер", який має з фармерством тільки спільного, що від кількох тижнів плює здорово в очі зорганізованим фармерам в Канаді взагалі, а в окрузі Мекензі, в Саскачевані, де зорганізовані фармері видвигнули кандидатуру Стобса, з осібна. Бо як можна назвати інакше нічим не піддержані напади на С.С.Ф., її провідників і на всіх членів, як не плюванням в лице тому зорганізованому фармерству і робітництву, що створило ту організацію, вложило програму, яка хоч і не подобається консерватам, а ще більше консервативним підпанкам з "К. Ф.", то за те є вона виплившом інтензивних студій економіки й достосована до часу і обставин так, що дає певну запоруку усунення сьогоднішнього пережитого капіталістичного ладу й заведення нового суспільно-господарського ладу, в якому плоди праці фармерів і робітників належалиб до них, а не горстки упривілейованої класи капіталістів, яких так завзято, хоч і дуже по дурному боронять модерні гайдуки з "К. Ф.", мішаючи С.С.Ф. програму і з большевизмом, і з Центральною Радою і зі старим Грушевським, із Винниченком і з Петлюрою й тільки припадково забув причепити Вудсвортові роги і хвіст, щоби його представити найстрашніщим чортом в пеклі, в яке на думку редактора "К. Ф." перетворить С.С.Ф. Канаду, коли прийшлаб до влади.

Дивуватися "К. Ф." за його вороже становище до С.С.Ф. не маємо причини, бо на те його консервати й удержують, щоби боронив тих інтересів, які заступають консервати — інтересів канадійських багачів, а ще менше дивуємося "чіф-редакторові", що він, як вірний слуга, мусить писати так, як того його панам треба. Це його хліб і до хліба, і "як консерватам не послужить гін, то послужить другий". Це звичайні оправдання модерних рабів, які хоч в душі й самі не годяться з тим, що пишуть, то звідки капне копійка, туди й побіжуть за нею. Консервати платять, редактор пише. Консервати мають ту потіху, що вірять, що за видані гроші найдеться ще між українцями там та не там фармер, який повірить, що консервати є приятелі фармерів і дасть на них при виборах хрестик, а редакторові та користь, що кожного місяця (бодай доки консервати ще в уряді) є запевнена пейда і не треба собі голови сушити, чи курячі яйця будуть продаватися дорого, чи тано. Впадуть консервати і прийдуть другі боси до "К. Ф.", зможе редактор і їм служити, щоб тільки "пейда"! Хто знає, якби так прийшла до влади в Канаді С.С.Ф., а купила "К. Ф.", чи чіф-редактор, якби залишився при газеті, Вудсвортові ангельські крила не причепить, а Беннетові роги й хвіст. Говорять, що в часі большевицько-української війни, китайські жовніри говорили: "Большевики генги, — Петлюру біть..., а Петлюра генги — большевиков біть!" І хіба на таку хитрість китайці монополь мають!? Можуть її засвоїти собі й деякі редактори.

Але в обороні хочби й консервативної партії, а в атакованю С.С.Ф. і соціялізму повинні бути границі між правдою, а брехнею, тимбільше повинні ті границі розуміти такі редактори, перед іменем яких світять букви "Д-р", і які повинні розуміти, що обовязком редактора зі становища його політичної принележности й погляду, повинно поборювати противну партію аргументами, які збивалиб неслушність програми і стремлінь її, та показували, що партія, якої вони боронять, має кращу програму і більше слушности. На превелике диво редактор "К. Ф." в двох числах, в 30 і 31 заняв Федерацією три подвійні шпальти, а з них не навів ані одної точки з програми С.С.Ф., не розібрав і не збив, а скочив, як пільний коник і в большевію, і в Центральну Раду, в Мекензі округ і врешті закінчив одну статтю вірою, "що теперішний уряд таки започаткує напряму відносин в Канаді без потреби розвалу істнуючої державної структури".

Колиж тих редакторських правил, щоби про противника писати правду, не знає пан редактор "К. Ф.", то не зашкодилоб йому навчитися дечого, вже не скажемо від ненависних йому соціялістів, а таки від своїх побратимів консерватів англійців, які недалеко його редакції видають консервативний орган "Вінніпег Трібюн", перечитавши одно з чисел, з того самого тижня, що й "К. Ф." 30 ч., в якім культурний політичний противник С.С.Ф. пише між іншим про конвенцію "С.С.Ф." в Ріджайні:

"На своїй першій національній конвенції в Ріджайні С.С.Ф. виказує достаточний засіб розуму, гідности і відвічальности. Є це нова політична партія, що може відограти дуже важну ролю в історії будучности Канади.

. . . . . Вона виявляє мужність і постанову ступати вперед. Вона повна енергії і щирости..

Канада мусить поступати більше до цілости і більш удосконаленого суспільного ладу. Це є нова країна і наша економічна організація складається з частей, які були шкіцовані на скоро...

. . . Деякі переоцінення неминучо потрібні і чи С.С.Ф. увінчається успіхом, чи потерпить невдачу в політичному напрямку, все таки вона щось жертвує до зросту живучої нації...

. . . Вона заходиться перевести в життя більше щастя і матеріяльного добробуту, що є можливе при теперішніх засобах.

. . . Тому голос С.С.Ф. не є голосом пустельника в густому лісі, ані не є її євангеліє чужим. Соціялізація не є чимсь новим і страшним; вона є вже в життю. . .

. . . Публична власність та соціяльний розподіл зисків стають життєвими вимогами ради усунення застою в індустрії. . .

. . . Здійснення цілей С.С.Ф. полягає вже не так на оснуренню якости доктрин, а на виказанню компетентности у держання досягнень. Піддержка зі сторони думаючих виборців буде залежати у великій мірі від того, о скільки провідники окажуть здібність завідувати кооперативною державою.

В міжчасі й робота є освітною і заслугує на респект і уважне студіювання зі сторони кожного свідомого канадійця".

Цю редакційну статтю за "Вінніпег Трібюн" подаємо в значному скороченню з браку місця, але і з повнищого змісту пересічний читач зможе собі виробити осуд про різницю культурного редактора поважного консервативного органу в англійській мові, який відноситься до нового руху з повною пошаною, а редактор "К. Ф." в підленький спосіб накидається на новий рух, представляючи його в найгірших красках та страхаючи людей соціялізмом немов пеклом.

Та від наших редакторів, які служать капіталістичним партіям годі чогось ліпшого сподіватися. Вони хочуть показати панам, в яких служать, що вони служать так вірно, що в нагінці на противника й самих босів закасають.

СВІЖИЙ ТРУП

Економічна конференція, як мож було це предвидіти згори, скінчилася повними невдачами і хоч деякі учасники конференції й заявляють, що вона тільки відрочена на якийсь час і ще "може" колись збереться наново, то є таки між самими учасниками конференції й такі люде, що не вірять в поновне зібрання. Чи ці люде належуть до радикальніщої школи і видять безуспішність капіталістичної системи привернути добробут, чи тільки є добрими обсерваторами тої драчі, яка відбувалася в лондонському музею, це менш важне. Важне, що вони в конференції добачили невдачу й мають відвагу заговорити, що конференція, якою капіталістичні стовпи дурили світ, немов вона принесе обнову промислу й торговлі та видвигне світ з господарського занепаду, закостеніла, стала трупом, як і всі попередні конференції, якими вкритий політичний цвинтар. І так рідний батько конференції, премієр Мекдоналд, як і хрестний батько премієр Беннет повинні сповнити свій родинний обовязок, похоронити трупа, і не дурити людей, що конференція ще жива й ще успіє видвигнути світ з занепаду. Її місце вже на цвинтарі між іншими конференціями.

МИНУВШІСТЬ---СУЧАСНІСТЬ---БУДУЧНІСТЬ

Минувшість зворушлива, повна інформацій, інспірацій, сугестій і науки..

Сучасність (для цих, що живуть, як повинні жити) є тяжкою працею, повна знання, яку, чоловік посідає.

Будучність є інтересною спекуляцією, опертою на заходах сьогоднішности.

Чоловік, що садить овочеве дерево, находить вдоволення в уявi того дерева, коли воно виросте, радується увидженою красою дерева. Матір, думає про щастя своєї дитини, коли виросте, про славу та блискучу будучність тої дитини.

Працьовиті, витревалі, та чесні чоловіки і жінки стараються працювати й творити щось доброго з вірою, що будучність винагородить їхню тяжку працю.

Якою буде та будучність, як високо піднесеться чоловік в розвиненню світа?

От такі думки снуються в кожної людини, що оглядається на історію, думає над сучасністю і уявляє майбутність.

Вернім тільки сто років в зад. Чоловік їхав возом, бо паровози щойно приходили на світ. Не було ні телеграфів ні телефонів. Колиб хтось був відважився пророкувати такі "чудовища", його даліб були під оглядини, щоби збадати, чи в нього "всі в дома"...

Та якаж величанська зміна за тих сто літ? !

[illegible] пари вже не вживає [illegible] в нікого наймилнішого [illegible], електрика є вже буденщиною, літаки вже перестали людей цікавити, радіо тратить гідність подиву. Всі ці перед 100 роками недоувірення здобутки стали вже звичайними річами і інжініри лише працюють над удосконаленнями цих винаходів. Заповідання про удосконалення літаків, що ними можна буде летіти кілька тисяч миль на годину, зовсім не викликають в людей тих вражінь, що викликали колись літаки, як заледво могли взноситися понад землею. Коли сьогодня літак може осягнути скорість 300-400 миль на годину, то ніхто не сумнівається в поліпшення його й в осягнення більшої скорости.

Радіо, які ще перед кільканацятю роками були новатворством, стали повседневними. Їх уліпшення що року так великі, що предсказання про удосконалення їх до тої міри, що будемо могти не тільки чути осіб на тисяч-милевих віддалях, але і зможемо виедові бачити їх, також не викликають поважних сумнівів. Яка велика ріжниця між недавним минувшим, а сучасністю!

Коли перед сто роками вибирався чоловік в дорогу 200 миль віддалі, робив тестамент, бо не знав, чи живий верне. Сьогодня автом виїде рано з дому на таку саму віддаль і в дома вечеряє.

Для чоловіка сто років величний шмат віку, але для історії 100 років часу, це — вчерашній день. І в світовій історії механічні зміни немов незамітні.

(Продовження на стороні 3-ій)

Друкарня Івана Солянича

ВИКОНУЄ ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ ДУЖЕ СТАРАННО І ПО УМІРКОВАНИХ ЦІНАХ.

У всіх друкарських справах удавайтеся до нас.

Товариства, Секретарі Шкільні та Муніціпальні, Міські Управи і Бизнесмени повинні удаватися зі всякими роботами до друкарні Івана Солянича, де дістануть добру роботу та скору услугу.

СПРОБА ПЕРЕКОНАЄ ВАС

Alberta Printing Co.

10336 - 96th STREET, EDMONTON, ALTA.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ХОТІЛИБ ЧИТАТИ ЧАСТІЩЕ ЧАСОПИСИ

Поручаємо

Запренумерувати собі одинокий український часопис на американському континенті,

НАРОДНУ ВОЛЮ

що виходить три рази в тиждень і доходить до Канади до трьох днів від дня видання.

Часопис редагований в дусі робітничім і дуже інтересний своїм добірним матеріялом.

В склад Редакційного Комітету часопису входить між іншими широко звісний українському громадянству МИРОСЛАВ СІЧИНСЬКИЙ.

Передплата виносить: До Канади $5.00 на рік, однак канадійські читачі можуть замовляти часопис квартально посилаючи $1.25 на три місяці.

Адреса: NARODNA WOLA

524 OLIVE STREET, SCRANTON, PA., U.S.A.

МИНУВШІСТЬ - СУЧАСНІСТЬ БУДУЧНІСТЬ

(Продовження зі сторони 2-ої.)

ні, як незамітним для двох осіб, що живуть з собою від молодости зміна в їхніх зовнішних виглядах; яким один другому видавався вчора, таким і сьогодня. Але коли особи що знаються від молодости, не видять ся десять або пятнацять літ, вони стрінувшися бачуть один в одному такі великі зміни, що нераз заледво себе пізнають.

* * *

Думаючи про Чорну Добу, на згадку волося дубом стає. Люде обвивали ноги соломою, щоби захищати їх перед морозом, жили в ямах без вікон, а коли вже знали про вікна і двері, людям стало більше й в голові прояснятися. Сьогодня ми знаємо, що сонячне світло впливає багато на здоровля а тим самим і на розвій ума, але колись цього не знали.

Заглядаючи в історію, кров у жилах стинається на згадку, що люде їли людей, але з часом люде ухвалили закони, що забороняли людоїдство. Сьогодня ми згадуємо про них, як дикунів, але вони в свойому сучасному, уважали себе за цивілізованих і щасливіщих від своїх попередників, які жили на вершках дерев, так як сьогодня ми уважаємо себе за більш цивілізованих і щасливіщих від наших попередників, які жили в ямах, та обвивали ноги соломою.

Славою повиті рицарі й барони, про яких читаємо в історії, були розбишаки, які держалися силою над безборонним людом й жили нарабованим добром. Великі герої війни, не убивші тисячів, сотнів тисяч безборонного населення, це різуни чоловіків, жінок, дітей, це палячі сіл і країв, які лишали понищеними до тла, приписуючи собі велику славу за свої дикі злочини. Це були дні, коли кожний чоловік, якого ви стрінули, був готовий вбити вас коли був певний, що поконає вас а не ви його! По тих часах залишився звичай вітання через подавання один одному руки. Колись, люде в руках носили ножі на поготівлі, щоби ними різати других, але з часом розвою поступу людства, люде почали подавати собі руки на знак, що в руках не мають нічого, чим можна завдати удар.

* * *

Коли вовки попадуть на вовків і зранять котрого до крови, вони кидаються на нього, щоб його доїсти, бо знають, що він скалічений і безсильний себе боронити. Це діється між дикими звірятами.

Але наші давні предки зайдали своїх батьків і матерей, коли вони на старости літ ставали не здібними до праці, або прямо лишали їх, щоби гинули з голоду. Батьки й не ставили спротиву, бо уважали, що вони зовсім природно й правильно так поступати зі старцями, що вже не годні на себе робити. Вониж робили те саме зі своїми батьками й тому коли прийшла на них черга, що їхні діти мали з ними робити те саме, що й вони робили з своїми батьками, то це прямо уважалося тодішним правом, так як сьогодня віддається старих бідаків до домів для убогих старців.

* * *

"Високо цивілізовані" лорди старинного Риму і інших містів були панами життя і смерти власної родини. Багато було випадків, що такий лорд вбивав свойого рідного сина за леда який проступок хочби й найменший, або засуджував сина на смерть, та віддавав гайдукам, щоби вбивали його прилюдно для постраху підданих, щоби виявити свою суворість ради закріплення панування.

* * *

Життя, яким живемо тепер і сьогоднішна цивілізація, перед сотнею років назад були не можливі. Життя перед тисяч роками для сучасних жителів, це одно велике страхіття не до поняття нашої думки, а життя з перед сотнів тисяч років, яким жили наші пра-пра-предки, як мізерні істоти в змині, на сльоті, [illegible] на других полювали, вбивали і їли одні других, коли одні перед другими скривалися в печерах, уважаємо як найбільш звіриним. А все таки і в тих періодах були на ті часи люде, що уважали себе ліпшими від других, що могли гладити себе по бороді й уважати себе за геніїв тодішних часів, бо вони потрафили щось віднайти, осягнути, що мало в тих часах вартість великої ваги.

Як сьогодня уважаємо за одного з найбільших геніїв нашої доби Тому Едісона, що освітив електрикою цілий світ, так в камінній добі чоловік, що додумався заострити камінь на пригожий знаряд, чувся гордим зі свойого винаходу маючи на це повну причину, бо був чоловіком ДУМАЮЧИМ.

Перший чоловік, що додумався до того, щоби збудувати собі захист на палях серед озера, де його не міг досягнути звір, мав повну причину думати про себе не менше чим сьогодня думає про себе архітект, який будує шістьдесять поверховий хмародер. Він ДУМАВ і чогось додумався.

Знаючи історію минувшости лекше буде нам застановлятися над сучасністю, бо зрозуміємо як до неї людство дійшло, а знаючи добре сучасність, зрозуміємо як поліпшити будучність.

Здобутки, які посідає сьогоднішний світ, це плоди праці і думання наших попередників, а праця і думання сучасної суспільности буде спадщиною нашим поколінням.

Колиб всі люде заперестали думати над будучністю, колиб кожний сказав собі, що вже всьо осягнене і не треба далі думати над поліпшенням будучности, колиб всі так думали, як думають всі назадники що поборюють стремління до кращої будучности, то завмерби всякий поступ, цілий світ стаби мертвим.

Не доста вдоволятися тим, що маємо, бо коли не будемо старатися про дальші досягнення й поліпшення життя, то стратимо й те що маємо. Не вистарчить покликатися на те, що нашим пра-пра-предкам гірше жилося і ми тепер від них стоїмо о ціле небо вище й більше нічого не треба робити в напрямі змін суспільного ладу, а треба поoглядатися доокола нас і добачити, що ще сьогодня девятьдесять-девять осіб на сто живуть в непевности, журяться непевним завтрішним днем, трясуться перед старечим віком, як його прожити в облаччі недостатків, в краю, який може вдесятеро а то й в сотеро більше випродукувати, як людство годно зужити, колиб людська свідомість розвинулася до тої міри, що, застановилаб думати ЯК ЗАОСМОТРИТИ ДОСТАТКАМИ ВСІХ, замість ЗАОСМОТРЕННЯ КІЛЬКОХ.

Думаючи над минувшістю, студіюючи сучасність, застановіться над будучністю.

Так як ми сьогодня вище стоїмо від чоловіка, що видумав камінну сокиру, від чоловіка, що обгризав кости своїх сусідів, так нові генерації будуть ви ще стояти від нас, коли ступати мемо вперед, коли думатимемо над поліпшенням не тільки своєї власної долі, але й своїх сусідів, коли хочемо, щоби будучність була краща від сучасности, як сучасність є краща від минувшости.

Жалі п. Кінга до С.С.Ф.

В минулому числі "Ф. Г." подали ми промову пана Мекензі Кінга, ліберального провідника, в якій він підчас побуту у Вінніпегу, заатакував С.С.Ф. і від того часу п. Кінг промовляв в Саскачевані на кількадесятьох мітінгах, головно в окрузі Мекензі, де мають відбутися цеї осені доповняючі вибори до федерального парляменту, на яких він далі більшу часть бесід присвячує на атаки проти С.С.Ф., чим дає незбиті докази, що йому менше важне, чи при слідуючих виборах вийде його партія чи консервативна, коби тільки не С.С.Ф.

Так як у Вінніпегу, так і по Саскачевані виголошував пан Кінг промови майже одного змісту, в яких він жалується, що С.С.Ф. не хоче з ним кооперувати, хоч він "завше відчував, що прогресивний рух не був ворожим лібералізмові і він був дуже рад, що прогресісти й ліберали могли час до часу йти разом". Це він згадує про тих "прогресістів", що їх вдалося йому в 1921 році купити міністерськими кріслами та сенаторствами, як Кріара та Форка, які й на те були "прогресістами", щоби допасти до теплих посад, а в яких між ліберальною а прогресивною партією були такі самі "ріжниці", як між ліберадами і консерватами і коли місто ліберальної партії була впинилася в 1921 році консервативна партія в такому положенні, що її требаб було пошукати за піддержкою у прогресістів, то вони булиб пішли й консерватам на руку, щоби тільки посади! Так деякі "прогресісти" зробили у Саскачевані, що пішли разом з консервативним Андерсоном за мізерні посади.

Та пан Мекензі Кінг не повинен забувати одного: що С.С.Ф. стоїть на своїй власній програмі, яка стремить до зміни капіталістичної системи і "кооперація" з капіталістичними партіями виключена.

Тепер, каже п. Кінг, його з часта запитують, чи він готов включити С.С.Ф. в ідеї лібералізму і пан Кінг відповідає: "Ви не можете включити тих, що не хочуть кооперувати з вами".

Хто його питає про кооперацію з С.С.Ф. того пан Кінг не каже, але не трудно здогадатися, що це питають його такі власні ліберали, які добачують упадок ліберальної партії і хотілиб повернути Кінга на ліво, бо ні, то самі заберуться з партії. З його власних слів виходить, що не С.С.Ф. сватається до нього, бо твердить, що не хочуть з ним кооперувати. Тому жаль йому, що С.С.Ф. не піде за ним так як "прогресісти".

Що до закиду, що С.С.Ф. старається витворити ворожнечу до старих партій, то це прос то діточа балаканина. Перед С.С.Ф. важніще завдання, як партійна боротьба. Вона ставить собі за ціль усунення капіталістичного ладу, а на місце його зорганізувати лад такий, в якому всі засоби продукції належалиб до самих продуцентів, а не до горстки капіталістів. В цьому напрямку й веде освітну працю. Скорше зрозуміють маси потребу зміни капіталістичного ладу, скорше зникнуть самі старі політичні партії і без ворожнечі. І не зникнуть самі люде, що піддержують старі партії, а зникнуть у них теперішні старі погляди, як зникли в многих людей, що завдали собі труду простудіювати сьогоднішний лад і зрозуміли, що теперішний суспільний лад вже не в силі задоволяти життєві потреби людства і його треба змінити кращим ладом. Така свідомість зростає не тільки серед чорноробів — фармерів й робітників, — але і серед трудової інтелігенції і самий факт, що сьогодня вже багато визначніших професорів університетів, інжинірів, техніків, лікарів і много всяких професіоналістів стали активними членами С.С.Ф., свідчить, що в них зникли старі погляди, змінився спосіб думання. А що у пана Кінга вони не змінилися, в цьому нічого дивного. Він не професіоналіст, він не трудовик. Він "політишен", який добре знає, що в новій соціялістичній системі для "політишенів" не знайдеться теплого місця і тому й всіми силами поборює змагання С.С.Ф., тому страшить легковірних слухачів і комунізмом і диктатурою, хоч знає, що свідомо говорить неправду. Це його "джаб", за те йому платять і він мусить свою платню "відробляти". Тому й зрозуміло чому він "противиться революційним планам С.С.Ф." І не тільки він противиться, а й інші ліберальні "політишени", які з політичних "джабів" життя роблять. І консервативні "політишени" противляться. Навіть блоха противиться, як ви її з плечей зсуваєте..!

Американські "Ножиці"

В совітській Росії зараз з самого початку так званої соціялізації почалось економічне звище, котре там по части тревае і до нині. Ціни між сільськими і промисловими продуктами почали були розходитись непомірно і селянин мусів щораз більше продавати збіжжя чи худоби, щоб купити потрібні промислові вироби.

Коли, наприклад, до війни чи до революції селянин міг дістати пару чобіт за ціну кірця (шість пудів) пшениці, то чим далі в "соціялізацію" тим тих кірців чи пудів треба було більше. Подібно було з цвяхами, одягом, милом, свічками, нафтою, поки накінець всего забракло і селянин дістає тільки те, що йому, як заплату, видасть державна крамниця. На невеликому тепер вільному торзі розходження між цінами далі величезне.

Це відхилювання цін названо ножицями.

Дещо подібне явище переживає тепер Америка. Тільки тут діло не в розходженні цін промислових і фармерських продуктів, а в робітничих заробітках і цінах взагалі.

Проголошення економічної відбудови Америки мало на меті поправу відносин у слідуючий спосіб: через піднесення продукції мало дістати працю більше людей. Їм мали піднести заробітки і скоротити години праці, щоб дати заняття міліонам безробітних. Через те, що більше людей заробляло і по більше, в обіг пішлоб більше грошей. Заробляючи, робітники більше купувалиб товарів і через те далі оживлювалиб продукцію, торговлю і так далі. Ясно, що при цьому мусілиб піднятися дещо ціни, тому що піднялась би заробітна платня.

Тимчасом при цьому, так сказатиб "штучному" оживленні господарського життя сталось те, що все бувало й при "нормальному" повороті до кращого. Ціни пішли і йдуть куди швидше вгору, ніж заробітки. Ще тільки дуже незначне число робітників дістало підвишку і дуже мало безробітних вернуло на працю, а вже хліб і молоко — два головні харчеві продукти подорожіли. Те саме сталося з іншим печивом, з мясом та з деякими родами одежі.

Подорожіння це торкається не тільки тих, що стали більше заробляти, але усего загалу, у якому все ще є біля 12 міліонів безробітних і друге стільки таких, що заробляють менше, ніж пропонована мінімальна заплата 10 чи 12 долярів в тиждень. Іншими словами, життя в Америці не покращало, а погіршилося: тисячі, котрим підвисшили платню, витрачують цю підвишку на збільшені кошти прожиття, так що положення їх не поправилось, а міліонам, котрі не мають підвишки, чи взагалі якогось заробітку, приходиться ще більше затягати пояса.

Зарадити цьому має пропонований президентом Рузвелтом добровільний правильник, котрим підприємці мають зобовязатися скоротити години праці, підняти заплату найменше платним робітникам, та не продавати товарів дороще ніж кошт продукції і "чесний заробіток". Кампанія по газетах, по радіо, оголошеннями та афішами має "морально" вплинути на продуцентів і торговців, щоб вони так "чесно, однозгідно, як один муж" помогли оздоровити країну.

Завідуючий ділом відбудови, генерал Джонсон, дуже поважно перестерігав підприємців, що коли разом з цінами не піднимуться заробітки, то за місяць-два прийде до ще гіршої кризи, ніж було дотепер. Він слушно завважав, що продукуючи як найбільше товарів при низькій заплаті і довгих годинах праці, підприємці накопичать великі припаси, котрих ніхто не буде купувати, бо не буде мати за що.

Помимо того сталеві, мягко вугільні, електричні та інші магнати, укладаючи свої промислові правильники, вважають, що 30, 35, а деколи 22 і пів цента за годину праці, себто від 10 до 14 долярів тижневої заплати — це вистарчаючий рівень і що робітник за це зможе "прилично прожити". Вони просто не хочуть зрозуміти, що ця сума вистарчить йому (або й ні) на харчі, а вже на одяг, на забаву, на якийсь промисловий продукт, йому не стане. Ні він їздити не буде, ні автомобіля не купить, ні в театр чи на розриву не піде. І сталевого чи кравецького виробу не купить. Для когож тоді буде їх продукція?

Та старий, твердолобий капіталізм знає тільки одно правило — платити як найменше, здобувати як найбільше процентів й прибутків, видушувати з робітника останню каплину поту, хоч би потім прийшлось в ньому втопитись. І мимо усіх пояснень та закликів, цей американський капіталізм буде далі розтвирати ці "ножиці" між цінами і заробітками, поки накінець робітництву не урветься терпець і поки воно тих ножиць не замкне — на капіталістичній шиї.

"Нар. Воля".

ВИБОРИ В ОКРУЗІ МЕКЕНЗІ ВІДБУДУТЬСЯ В ЖОВТНІ

Доповняючі вибори до федерального парляменту в окрузі Мекензі, де з рамени С. С. Ф. кандидує бувший судія Стобс, як це доносять з Оттави, відбудуться в другій половині жовтня.

$9,000,000 НЕДОБОРУ

За перший квартал фіскального року, то є від березня по червень, канадійські державні приходи зменшилися на девять міліонів долярів.

Кілько то грошей Тратите безпотрібно!

Коли Ваш форнес не є в порядку, Ви марнуєте опал, в хаті немає свіжого воздуху й Ви занепадаєте на здоровлю.

Коли Ваші водопроводи не в порядку, то водомір числить в день і в ночі й Ви мусите платити за воду більше, як тоді, як водопроводи функціонують правильно.

Тих всіх недогідностей й витрат гроша на марне Ви можете уникнути, як покличете нас.

МИ ОГЛЯНЕМО ВАШІ ВОДОПРОВОДИ Й ФОРНЕС ЗА ДАРМО!

Ми укладаємо в місті й на фармах ринви, форнеси, водопроводи, парові і газові огрівання.

Заходіть або телефонуйте до:

Ross Plumbing & Heating Co.

Н. Шпачинський, Менеджер.

Телефон 26721

10322 - 96th Street, -:- Edmonton, Alta.

Тепер Пора Будувати Дім, Коли Матеріял Таний

Громади будують Народні Доми, Церкви, приватні люде будують хати. Цього вимагає життя.

Наш довголітний досвід в будівництві є запорукою, що поручена нам будівля вас вповні вдоволить.

Коли маєте намір будувати хату, Народний Дім, Церкву, чи інші будівлі після найновішого стилю, то заким віддасьте ту роботу кому іншому удайтеся перше до:

JOHN DANYLOWYCH

12028—91st STREET, — EDMONTON, ALBERTA

За Доброю Обслугою вдавайтеся до

REO GARAGE

під управою

К. АНДРІЦА

механіка-експерта, який особисто доглядає всіх направок авт і троків, щоб своїх костумерів вповні вдоволити.

Андріц перебрав бизнес від І. Р. Повел-а.

РОБОТА ГАРАНТОВАНА — УСЛУГА ВВІЧЛИВА

Говоримо по українськи.

10144—98th Street Phone 25253

(Напроти старого поліційного суду)

Картка Замовлення

Висилаючи передплату на "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС" виповніть сю картку і зашліть до Адміністрації

THE FARMERS' VOICE

10336—96th Street Edmonton, Alberta.

Посилаю ...., як передплату за "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС" на .... рік, (пів-рік), (чверть року). Часопис прошу висилати на адресу:

Імя і назвиско ....

Почта ...., Провінція ....

НА КООПЕРАТИВНІ ТЕМИ

ВИБІР З ТВОРІВ КООПЕРАТИВНИХ ПИСЬМЕННИКІВ

Шарль Жід: Справедлива ціна.

Якщоб ходило про те, щоби у двох словах очеркнути програму кооперації, то годі булоб найти кращі слова, як ці: **справедлива ціна.** І справді вони, хоч короткі, характеризують обі сторінки ідеї кооперації: господарську та моральну.

Зачним від **господарської прикмети.** Що таке справедлива ціна? Це така ціна, що відкидає на бік зарібки всіх нажиницьких елементів, які при сучасному господарському устрою роздувають до неможливости ціни. Вона зводить ціну до її природнього розміру, це значить до тих елементів, без яких вже не булаб можливою продукція.

З тої причини є в інтересі кооператив — знати докладно ті чинники, що є міродайні при творенні цін. Вони не будуть натискати на платню робітника, чи ним є фізичний працівник чи керівник, або виконуючий якусь побічну роботу. Також самому капіталові вони не відмовлять необхідного відшкодування, щоби його спонукати до того, щоби він вийшов з укриття і дав себе до диспозиції. Капіталові вони готові признати умірковaний відсоток, щоби заохочувати до щадження і нагромаджування. Але вони відкидають всяке підвищування цін, що не відповідає виконаній чинитьбі і не є нічим іншим, як тільки даниною, наложеною на консумента. Від часу війни бачимо, що торговці вже зовсім не турбуються коштами виробу товару, але попросту шрубують до гори ціни аж до такої точки, при якій покупець вже не годен довго держати кроку. Іншими словами, ціна товару нині вже не визначується **коштами продукції,** як це повинно бути, тільки **закупочною силою купуючих.** Поки в них ще є гроші в мошоні — ціни ступають до гори. В часі війни у великих промислових центрах, що працювали для військових потреб, вистарчало, щоби рознеслася чутка про те, що держава піднесе робітникам платні о 10 або 20% — і вже відразу впадало в око, що купці змінили етикети на своїх товарах, підносячи їх на 10 чи 20%.

Проти такого визискування покупців робить фронт кооперація. Звичайно на означення завдань кооперації вживається іншої формули: "усунення зиску". Ця формула може звучніша і має дещо сильніший революційний наголос, але вона менше точна, як формула "здійснення справедливої ціни". Слово "зиск" обіймає ріжнородні елементи, з них деякі є паразітарної натури, але інші не завжди (Тут Жід розходиться сам зі своїми даннішими писаннями, де осуджував "зиск" в цілости, і його поборювання вважав власне основою кооперативного руху. Річ очевидно в тім, що розуміти під словом зиск. Коли приняти, що зиск — це кожний **нетрудовий** дохід, себто дохід з **чужої праці,** тоді негативне становище до "зиску" **взагалі** оправдується вповні і повищі застереження Жіда є безпредметові.) Такого змішання елементів нема при вживанні формули справедливої ціни.

Також ту формулу, що її постійно видвигають синдикалісти: усунення найманої праці — можна би заступити з успіхом формулою домагання робітництва.

Згадана формула стає зовсім темною при спробах її практичного здійснення. Колиж приняти нашу формулу, то в тім дні, в якім в цінах всіх річей буде міститися (наче штаба щирого золота) тільки винагороди за виконану дійсну працю — в тім дні булиби здійснені всі домагання робітництва.

По друге, має наша формула свій **моральни бік справи.** Її здійснювання веде за собою осуд тих всіх митарств, якими торгівля по всі часи намагається фальшувати і ціни і сам товар. При цій формулі стає непотрібною реклама, в своїй отвертій чи закритій формі, та всі ті ошуканчі штучки, що звуться випродажами, рабатами, дарунками і т. д. Відпадають всі інші виплоди хитрости, що їх змій пустив на світ для того, щоби спокусити легковірну Еву. Справедлива ціна — це **правда.** Якби від тепер правда мала стати тим чинником, що нормує товарообмін, то це булаб немала революція. Зрозумів це вже той скромний робітник з Ліону імям Дерріон, котрий в 1833 р., на десять літ перед рочдельськими "піонірами справедливости" — відкрив при стрімкій вулиці місточка Крова Рус першу кооперативну крамницю, надаючи їй глибоко подуману, тоді ще нікому незрозумілу вивіску: Під чесною торгівлею.

Ще більше скажемо: справедлива ціна стоїть у згоді з тими змаганнями, які проявляються століттями і були сліді вже за три тисячі літ до нашої доби у тих прокльонах, що їх пророки посилали купцям з Тиру і Сидону та у закликах Ісаї до споживачів з його часів (і всіх часів взагалі): "Навіщо видавати гроші на речі, що не годують?" А за його часів ще не було збирачів марок, що за одну марку платять 150,000 франків ані почитачів спорту, котрі дають 10,000 фр. за місце в часі боксерських змагань.

Режим справедливої ціни був би не лише рівнозначний зі справедливістю в господарському, та аритметичному розумінню, цебто з чесною вартістю і вагою товарів але також зі справедливістю в розумінню вищого суспільного ладу. Цей новий лад має зєднати розумну оцінку вартостей і праць з осудом тих неморальних проявів, що родяться на грунті глупоти, пустоти, пожадливости і проституції та які ведуть до упадку. Одночасно і посідаючих і непосідаючих, перших через роскоші, других через нужду і заздрість. Не дається навіть уявити, як сильно змінивсяби світ у тім дні, коли люде навчилисяб прикладати до річей таку вартість, на яку вони заслуговують. Це малоби ще й той благодарний наслідок, що тоді вони навчилисяб відповідно цінити й один одного, цебто покращалиб соціальні взаємини між людьми. — **"Кооп. Респ."**

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ БУДУЮТЬ 21 ВОЄННИХ КОРАБЛІВ

Президент Рузвелт затвердив плян будови 21 воєнних кораблів, яких кошт виноситиме $238,000,000. Будова малаб розпочатися якнайскорше.

Сподіються, що при тій будові знайде роботу кільканацять тисяч робітників.

ТИХА МІСІЯ МЕКЕНЗІ КІНГА В АЛБЕРТІ

Минулої середи приїхав в Алберту Мекензі Кінг, ліберальний провідник, який через два тижні перебував у Саскачевані, де виголошував політичні промови, а головно в окрузі Мекензі, де відбудуться цеї осени доповняючі вибори до федерального парляменту.

В Алберті п. Кінг ограничив візитацію своїх ліберальних парохій до тихої місії між членами при ріжних обідах і вечерях. Можна вносити це з того, що в Едмонтоні він навіть не мав публичного мітінгу.

КОЛО ЕДМОНТОНУ ПОЧАЛИСЯ ЖНИВА

Цього понеділка Р. Фергусон Смит, з Спрусгров, коло Едмонтону, почав жати 100-акрове поле пшениці, роду "Гарнет".

ПУБЛИЧНІ Ю. Ф. А. МІТІНГИ

— відбудуться —

У ВІВТОРОК, 15 СЕРПНЯ, ц.р.

У Виллингдон в год. 2. по пол. в Народнім Домі

в Чіпмен в годині 7:30 вечером в Народнім Домі

На обох мітінгах будуть промовляти:

Дост. Дж. Е. БРАВНЛІ,
Посол М. ЛУЧКОВИЧ,
Посол І. ГОРЕЦЬКИЙ,
Посол П. МІСЬКІВ і інші.

Помер Кооператор Василь Луцький

Львівський Громадський Голос приносить вістку про смерть видного кооперативного робітника, Василя Луцького.

Покійний родився 1895 року в селі Боднарові, станиславівського повіту. Він був син селянина. Не мав нагоди добути собі шкільну вищу освіту, але мимо того став одним з передових будівничих нового українського життя, бо мав ті прикмети, яких вимагає успішна громадська праця, а власне: природний розум, цікавість, охоту до читання і сильну волю.

Як доброволець в українській армії здобув собі щиру прихильність воєнного товариства.

Як виїхав на еміграцію до Чехословаччини, став провідником Просвітного Кружка в таборі українських жовнірів в Яблінім. Пізніше працював як організатор кооперативних фахових курсів між українськими робітниками в Празі.

Вернувши до Львова, помагав оживити товариство Просвіту і багато працював в споживчій кооперативі Зоря. Щоби достачити кооперативі потрібний капітал, продав власну землю і усе своє родинне майно. Був душею кредитової кооперативи Самопомочі, членом управи кооперативи Суспільний Промисл у Львові. Працював також у Маслосоюзі.

Усю роботу Василь Луцький виконував без грошевої нагороди, а коли й Загальні Збори ухвалювали йому яку заплату, він жертвував її на побільшення кооперативних кас.

Покійний був активним членом Радикальної Партії і основником та заступником голови Українського Робітничого Дому у Львові.

Залишив жінку і дитину без забезпечення.

ПРАЦЯ ГОДИННИКА

Колісцята годинника в 1 році перебігають дорогу 7000 кільометрів.

"Неспокій" в звичайному жиденевому годиннику дрожить 5 разів на секунду, що в році робить 157,680,000 разів.

Треба зазначити, що китайці ще перед 300 роками від нашого рахунку часу вже мали годинники.

ПЕРШИЙ ЛИСТ ВОЗДУШНОЮ ПОЧТОЮ

Збирачі почтових марок дуже цікавляться тепер першим листом, який у 1793 році перевезено бальоном з Філядельфії до Ню Джерсі. Один французький аматор дає за обгортку цього листа аж 160 тисяч марок.

Спромога продуктивности в сьогоднішній індустріяльній системі є майже не ограничено. Машини і наука зівсім можуть усунути злидні, бо ніколи не було більш сили випродуковувати всяких достатків в такій великій скількости як сьогодня. Мимо того ніколи вперед не було стільки безробіття, упадку цін на фармерських продуктах і непевности завтрішного дня, як саме тепер.

Інжиніри, хеміки, фабриканти можуть випродуковувати аеропляни, бомби, для нищення місті і доводити до небезпеки життя, але можуть вони й продукувати одяг, поживу, захист та всякі річи для вигідніщого життя. Від свідомости нашої залежатиме вибір — чого ми хочемо: продукування бомбів для нищення людського життя, чи продуковання середників для упріємнення життя.

Перечитавши "Ф.Г.", передайте сусідови, який ще не побирає нашого часопису.

Новість! - Новість!

Вже вийшла з друку нова книжка під наголовком:—

ХТО ВИНУВАТИЙ
ТА ІНШІ ОПОВІДАННЯ

Оповідання з галицького життя з перед 30-ти літ, з під пера ДМИТРА СОЛЯНИЧА, відомого колись організатора Січей і радикальної партії в Снятинщині, який живе тепер в Канаді.

ОПОВІДАННЯ НАПИСАНІ ДУЖЕ ЗАЙМАЮЧО ТА ДУЖЕ ЦІКАВІ.

Замовляйте Сейчас

Книжка має 161 сторін друку і коштує тільки 50 центів.

Замовляти можна в головному складі:
ALBERTA PRINTING CO.
10336—96th STREET, EDMONTON, ALBERTA.
або
D. Sollanych
514 AVENUE E. SOUTH, SASKATOON, SASK.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ

ЗБОЖЕВІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ
Четвер, 10. Серпн, 1933.

ПШЕНИЦЯ:—	
Ч. Нордерн	60
Ч. 2. Нордерн	57½
Ч. 3. Нордерн	54½
Ч. 4. Нордерн	50
Ч. 5. Нордерн	45
Ч. 6. Нордерн	41½
На годівлю	39½
ОВЕС:—	
Ч. 2. С. В.	28½
Ч. 3. С. В.	25½
Екстра ч. 1. на годівлю	25½
Ч. 2. на годівлю	24½
Ч. 3. на годівлю	23
ЯЧМІНЬ:—	
Ч. 3. С. В.	33
Ч. 4. С. В.	20
Ч. 5. С. В.	28
ЖИТО:—	
Ч. 2. С. В.	37½
Ч. 3. С. В.	34½
Ч. 4. С. В.	33½
ЛЕН:—	
Ч. 1. С. В.	$1.22
Ч. 2. С. В.	$1.18
Ч. 3. С. В.	.95

ЦІНИ ХУДОБИ В ЕДМОНТОНІ
Четвер, 10. Серпн, 1933.

ТЕЛЯТА:—	
Легкої ваги	$3.00 до $4.00
БИКИ:—	
Добрі	$3.00 до $3.50
Середні	$2.25 до $2.75
КОРОВИ:—	
На заріз	$1.75 до $2.00
На консерву	.50 до $1.00
БУГАІ: —	$1.00 до $1.25
СВИНІ: —	$5.20
ВІВЦІ:—	
Ягнята, найліпші до	$5.00
Ягнята, звич. $4.00 до	$4.50
Ягнята річні, $2.00 до	$3.00
Вівці	$1.00 до $2.00

N. ROMANIUK
Адвокат і Нотар
Телефони:
Офісу 26629; Рез. 82705
304 McLeod Bldg., Edmonton

G. H. VanAllen & Co.
G. H. VANALLEN, K.C.
THEODORE COHEN, LL.B.
Адвокати
2 National Trust Building,
Edmonton, Alta.
Phone 22828

АДВОКАТСЬКА ФІРМА
Harvie, Bury & Yanda
Полагоджує всякі судові справи, як цивільні, кримінальні і т.д. Пишіть по українськи.
802 Bank of Toronto Bldg.
Phone 22115 EDMONTON

Office Phone 21962 House Phone 33566
E. C. DARLING
АДВОКАТ
707 McLeod Bldg., Edmonton, Alta. and Smoky Lake, Alta.

Др. В. С. НЕВЧАС
ЛІКАР-ХІРУРГ і АКУШЕР
Тел. Офісу 23132 — Рез. 24584
Suite 4, Bradburn-Thomson Blk.
10160—101st Street, Edmonton.

НАЙКРАЩІ ФОТОГРАФІЇ ЗА НАЙНИЖЧІ ЦІНИ
дістанете в
SIGERIST STUDIO
9643 Jasper Ave. Edmonton

Телефон Офісу 24416
Др. І. Верхомин
ЛІКАР - ХІРУРГ
Тел. Резиденції 73158
Електро-Терапія
Др. Ф. Гопда
ДЕНТИСТ
Тел. Резиденції 23219
Christie Grant Block, Edmonton, Alberta

Щадіть Гроші на Направках Ваших Авт!
НАША РОБІТНЯ ЗАОСМОТРЕНА В НАЙНОВІЩІ ПРИБОРИ ДО ВИКОНАННЯ ВСЯКИХ НАПРАВОК.
Зайдіть до нас заки підете де інде й переконайтесь, що ми заощадимо вам гроші.
JOE BABIUK
Телефон 28388 — 10236 - 96th Street, — Edmonton, Alta.

НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА МАЛЯРНЯ В ЕДМОНТОНІ
Western Sign and Art Studio
виконує
Всякі роботи, що входять у склад малярства, як АРТИСТИЧНІ МАЛЮНКИ, НАПИСИ ВСЯКОГО РОДУ ТА ДЕКОРАЦІЇ.
Довголітня практика, совісна обслуга! За кожню роботу ручимо! Уділяємо безплатно порад в малярських справах.
МИХАЙЛО КРИСА, властитель.
10301 - 98th STREET, EDMONTON, ALBERTA.

КОРИСТАЙТЕ З НАШОЇ ОФЕРТИ!

Цінна Премія для Передплатників "Фармерського Голосу"

КОЖНОМУ НОВОМУ ПЕРЕДПЛАТНИКОВІ, ЩО ПРИШЛЕ ЩОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ НА "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС" В СУМІ ОДНОГО ДОЛЯРА ВИШЛЕМО

В ПРЕМІЇ

ЦІННУ КНИЖКУ, ПІД НАГОЛОВКОМ:

ДУРНІ ДІТИ
ПОВІСТЬ ІЗ ПОВОЄННОЇ ДОБИ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

"Дурними дітьми" називає батько — священик в галицькому селі — свого сина і дочку за те, що вони будучи свідомими членами свого поневоленого народу, зрікаються всякого вигідного життя, а кидаються у вир визвольної боротьби, за що попадають в тюрму, де через довгі місяці переносять страшні каторжні тортури. Та муки не тільки їх не відстрашують, а противно загартовують їх до боротьби за волю свого народа.

Книжка обіймає 105 сторін друку звичайного книжкового формату. Читається з великим захопленням.

Передплату шліть на адресу:—
The Farmers' Voice
10336—96th STREET, EDMONTON, ALTA.

НАША ЗЕМЛЯ

Під таким наголовком друкується нова, дуже цікава й необхідна для кожного книжка.

На її зміст складаються такі головні відділи: Загальні відомости з астрономії—Наша Земля—Людність на Землі—Держави всього світу — Українці на цілому світі — Господарство світу—Людина — Дива природи й техніки — Всячина і т. ін.

"НАША ЗЕМЛЯ В ЧИСЛАХ" — це мала, підручна енциклопедія, потрібна в кожній хаті.

Ціна одного примірника 50 центів. (Висилається найменше два примірники).

Замовлення й гроші (можна посилати в листі) посилайте на адресу:

P. BUNIAK,
Ul. Zulinskiego, 15/50, Lwow, East Galicia, Poland, Europe.

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС
The Farmers' Voice
Часопис Присвячений Фармерським та Робітничим Справам

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС
Виходить що два тижні, кожного 10-го і 25-го дня в місяці.
Передплата виносить на рік $1.00, на пів року 50ц.
10336 — 96-та вулиця, Едмонтон, Альберта.

THE FARMERS' VOICE
Ukrainian Semi-Monthly
Published on the 10th and 25th day of each month.
10336—96th Street
Edmonton, Alberta.
Phone 24771

РІК II. ЧИСЛО 16. ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 25-го СЕРПНЯ, 1933. EDMONTON, ALBERTA, AUGUST 25th, 1933. No. 16. VOL. II.

Домагання Злучених Фармерів Алберти (Ю.Ф.А.) Перед Банковою Комісією

Підчас засідання Банкової Комісії в Келгарах, в пятницю, 18-го ц. м. репрезентація Злучених Фармерів Алберти (Ю. Ф. А.) іменем тої організації предложила Банковій Комісії домагання контролі валюти, устійнення цін і урегульованої продукції, консумції і праці, що зрівноважувалоб купну здатність, наслідком чого всякі добра і обслуга булиб більш доступні для населення Канади. Все це можливе до осягнення через знаціоналізовання банків урядом. Ю. Ф. А. заявилася рішучо проти централізації банків, бо цим способом банкам далосьби ще більше в руки контролю фінансів для приватних зисків, коли натомість знаціоналізовані банки урядом належалиб до держави і булиб на службі населення, а не так як діється тепер, що населення є на службі банків. Національний (державний канадійський) банк мавби служити кредитами населенню Канади усуваючи високу процентову стопу, наслідком чого сьогодня банки роблять величезні зиски, бо протягом дванацяти років, процент сягає такої самої висоти, як істина.

Національний банк мавби бути під контролею Ради назначеної урядом. Першим завданням такої Ради булоб зліквідування існуючих довгів, почім наступилоб устійнення та зрівноваження цін.

Репрезентація Ю. Ф. А. заявила перед Банковою Комісією, що затаєння діловодства канадійських банків зроджує підозріння, що банки скупчують всю фінансову силу в свої руки, наслідком чого життя населення та розвій краю стають цілковито залежними від горстки банкирів.

В меморіялі Злучених Фармерів Алберти до Банкової Комісії згадується про те, що підчас війни фармерів взивалося, щоби вони сповняли патріотичний обовязок зглядом краю збагаченням продукції й тому вони накуплювали землю та машинерію, наслідком чого позадовжувалися, опісля в р.р. 1918 і 1919 банки доряджували фармерам братися більше до годівлі скота, наслідком чого фармері ще більше почали лізти в довги, а тепер, від 1929 року банки відмовляючи цілковито давати фармерам кредит, поставили фармерство в дуже прикре положення. Наслідком тяжкого положення фармерів уряди степових провінцій мусіли поухвалювати закони забезпеки фармерів перед утратою мастків, по які банки почали простягати руки.

Далі говориться в меморіялі, що банки поступають дуже самовільно в побиранню відсотків, бо нераз кажуть собі платити навіть 12 процент, коли акт позволяє їм побирати тільки 7 процент, за що уникають кари, хоч свавільно домлять закони. "Банки — говориться в згаданому меморіялі — це на думку Ю. Ф. А. одинокі інституції, яких за зломання законів не тягнеться до відвічальности.

Перед згадану комісію внесли також свої зажалення репрезентанти бизнесменів, особливо сторників, які заявили, що наслідком прикорочення банками кредитів, сторники багато терплять, бо вони мусять в багатьох случаях робити фармерам вигоду даванням товарів на кредит, якого самі не мають у вголсейлах, й тому примушені рахувати за товари дороще, наслідком чого повстає дорожнеча.

В Едмонтоні комісія відбула своє засідання 21-го ц. м., на якому переслухано багато репрезентантів ріжних організацій та поодиноких осіб, які подавали перед комісією свої заввагі. Явилися перед комісією репрезентанти провінціяльного уряду — міністер рільництва п. Годлей, який заступає тепер премієра Бравнлія та міністер скарбу п. Рід. Був зарепрезентований албертійський університет, Торговельна Рада та Партія Праці.

Більшість ріжних репрезентантів заявлялися проти сьогоднішної банкової системи, проти високої відсоткової стопи та відмовлення банками кредитів, домагаючися націоналізації банків.

З Едмонтону виїхала комісія до Саскатуну, почім виїде до Ріджайни, Вінніпегу та інших міст у Східній Канаді.

НОРМАЛЬНА ШКОЛА В ЕДМОНТОНІ БУДЕ ЗАКРИТА

Міністер освіти п. Бейкер оголосив на днях, що згідно з ухвалою сойму, нормальна школа в Едмонтоні буде зачинена і тільки школа в Кемроз і Келгарах будуть отворені.

Як звісно, едмонтонську нормальну школу ухвалено закрити ради заощадження провінціяльних видатків.

Кошт удержання нормальної школи в Едмонтоні виносив в році 1932-33 $41,000. Будинок цей виставлено заледво перед кількома роками коштом $600,000, та наслідком депресії правительство рішило школу замкнути.

БУВШИЙ ПРЕЗИДЕНТ ГУВЕР НЕХТУЄ ПРИКАЗ СУДУ

Католицький Священик Гостро Осуджує Банки і Бувшого Президента Злучених Держав

З приводу судового слідства, яке ведеться тепер в Дітройт, Злучених Державах в справі банкроцтва двох найбільших в тому місті банків минулої осені, суд візвав бувшого президента Гувера, який живе в Каліфорнії, щоби він прибув до Дітройт як свідок, на переслухання, однак бувший президент відмовився приїхати, заявляючи в телеграмі до прокуратора Геррі С. Той-я, що суд може в тій справі засягнути докладніщих інформацій від бувших урядників "Реконструкційної Фінансової Корпорації".

Судові власти, які перепроваджують слідство, заявили, що на днях подадуть до публичного відома своє рішення, що думають зробити з Гувером, а особливо, які кроки думають повзяти, щоби Гувера дістати перед суд.

На згаданому судовому слідстві в Дітройт зізнавав в середу, покликаний судом свідок католицький священик о. Фр. Коглін, який дуже гостро осуджує діяльність закритих банків, які довели Злучені Державы до депресії, а ще гостріше осуджує політику бувшого президента Гувера, про котрого висловився, що "озолочував верхи, а виголоджував низи", тобто багатих робив багатшими, а біднія пхав на дно крайної нужди.

Бючи кулаком в лаву, о. Коглін сказав, що Гувер в стейті Арканзас годував пшеницею свині, а не дав бохонця хліба зубожілому населенню в стейті Мишиган.

Висловлюючися дуже похвально про теперішнього президента Рузвелта, о. Коглін сказав, що президент Рузвелт, проти котрого стільки сипляться критики від його противників, має більше відваги й рішучости чим 90 процент католицьких священиків в тім краю".

Такий відважний осуд католицького священика проти бувшого президента Гувера викликав в Дітройт небувалу сензацію і товпи народа малощо не розтиснули стін судової салі, щоб тільки власними ушами почути зізнань о. Когліна.

ШКОЛА РЕЛІГІЇ ПРОТИ КАПІТАЛІЗМУ

"Так довго, як довго сьогоднішна модерна машинерія стоятиме на услугах грошам, а не на те, щоб улекшити працю робітникам, так довго депресії і безробіття не дасться усунути" — сказав Др. Г. Ф. Вард, нюйорський священик, який минулого тижня промовляв в Едмонтоні в колегії св. Стефана, де через кілька днів відбувалися викладн визначних учених перед т. зв. "Школою Релігії".

"Перед "Школою Релігії" говорив також кілька разів фармерський посол Кутей з Меклавд, який в своїх викладах доказував, що коли християнізм в дійсности хоче послужити масам, то повинен звести боротьбу з сьогоднішною системою, а завести систему оперту на повній справедливости.

ЗАЛІЗНИЧНИКИ БУДУТЬ СКАРЖИТИ КОМПАНІЇ

Екзекутива залізничних юній в Канаді, як подає депеша з Оттави з 16. ц. м., думає заскаржити канадійські залізниці домагаючися звороту обтягнених робітникам грошей, які компанії обтягали від 1-го лютого, 1933, як 10% знижку в платні.

Звороту обтягнених грошей малаб домагатися юнія тому, що знижку поробили залізниці без згоди робітників.

ДОБАЧУЄ ПОТРЕБУ ВОВНЯНОЇ ФАБРИКИ В АЛБЕРТІ

Албертійський комісіонер промислу, Говард Стоуборі, промовляючи на днях до зібрання хозяїнів овець сказав, що Алберта повинна приступити до будови вовняної фабрики, в якій малосьби виробляти з албертійської вовни всякі сукна, щоб покінчити з висиланням вовни на схід і потім платити догоро за викінчені з вовни річи. Фабрику таку, каже Стоуборі, можна би будувати коштом $100,000. Алберта випродуковує 3,500,000 фунтів вовни річно, що вистарчилоб держати фабрику в повному руху.

ВІДІБРАЛИ ДОПОМОГУ СТРАЙКЕРАМ

Всі майнері з Іст Кулі, в околиці Дромгеллер, які вийшли на страйк, будуть позбавлені допомоги (реліфу), на підставі розпорядження департаменту завідуючого провінціяльною допомогою.

Кожний апликант, що схоче дістати допомогу, мусітиме предложити урядникові допомогового бюра посвідку від майнерської компанії, що для нього нема роботи.

Таким робом звиш 300 родин опинилися поза державною допомогою.

Совіти Покликали до Праці 6-літніх Дітей

Скільки в Совітах, в державі, яку комуністи називають "соціялістичною" є свободи, про яку вони не перестають хвалитися на папері, свідчить недавний указ уряду, на підставі якого указу мається змобілізувати до праці при жнивах поверх 100,000 дітвори від 6 до 16 років. Ці діти мають збирати на полі колоски збіжжа, а також мають стерегти, щоби куляки не "закрадали совітську працю".

Робить з дітей шпіонів

Таку мобілізацію переведено головно на Україні, де недорослим дітям поручено слідкувати за тим, що роблять їхні рідні батьки, та доносити владі.

Совітська преса ликує з того, що діти видають владі рідних батьків і недавно широко розписалися про "геройство" девять-літнього хлопчини Сорокіна, який прискаржив батька, що він мав затаїти кілька снопів збіжжа, не доручивши їх до коллективу.

Що совітській владі більше залежить на вихованню шпигунів, чим на добробуті населення, на це большевики дали вже не мало доказів.

Вони тільки й на шпигунстві держаться при владі.

МЕКЕНЗІ КІНГ ПОВЕРНУВ ДО ОТТАВИ

Провідник лібералів і бувший премієр Канади Мекензі Кінг, який через пять тижнів побував на Заході, виголошуючи політичні промови в користь ліберальної партії, повернув у вівторок назад до Оттави.

ЛІБЕРАЛИ ПОБІДИЛИ В НОВІЙ ШКОЦІЇ

Підчас провінціональних виборів у Новій Шкоції, які відбулися у вівторок, 22-го ц. м., де досі при владі була консервативна партія, вийшли ліберали, які здобули 22 мандати проти 8 консервативних.

Досі консервативна партія мала там 27 послів проти трьох лібералів.

В двох округах ставила своїх кандидатів також С.С.Ф. організація, яка покищо там дуже слабо зорганізована, наслідком чого не вдалося партії вибрати своїх кандидатів.

ДОХОДОВИЙ ПОДАТОК НЕ ДОПИСУЄ

Як подають з Оттави, доходовий податок в Канаді за перших чотири місяці ц. р. впав на 5,731,147 дол. в порівнанню до суми сколектованої за такий самий час минулого року. Всього податку доходового зібрано за чотири місяці 41,705,588 доларів.

ЕРІЙО ВИБРАВСЯ В ДОРОГУ

Едвард Ерійо, бувший французький премієр, вибрався в цьому місяці в подорож до ріжних краів й між іншим відвідає Туреччину, Югославію, Чехословакію, а також Радянський Союз, куди запросила його совітська влада, яка з Ерійом дуже заприязнена.

Пшенична Конференція в Лондоні Потішає Світ Сподіваними Успіхами

Світова Пшенична Конференція, що саме відбувається тепер в Лондоні, під проводом канадійського премієра п. Бенета й радить над устійненням пшеничного ринку, управильненням продукції пшениці і експорту, в наслідок чого зрівноважилобся ціни для фармерів і консументів, як подають найновіщі телеграми, є "на доброму шляху" до заключення угоди між краями експортуючими пшеницю і краями імпортуючими.

На конференції є зарепрезентованих 26 держав, які застановляються, як їм підійти до корисного полагодження справи, а іменно, щоби експортуючі держави зменшили продукцію пшениці під експорт, а імпортуючі держави, щоб підострили апетит на хліб і купували більше пшениці, чим купували досі.

Досі на конференції прийшло до передумови, що експортуючі краї малиб погодитися на зменшення експорту о 15% чим експортовано пшениці в 1932 році, однак трохи тяжче йде справа з заостренням в імпортуючих державах апетиту на пшеницю з тої простої причини, що купна здатність в тих краях підоскла, наслідком чого делегатам тяжко погодитися на якусь запевнену і устійнену ціну. Майже всі делегати до ріжних предложень комісій ставляться з певними резервами застерігаючи собі право віднестися з виходячими від комісії проєктами до своїх урядів, помало один по другому їдуть домів з агріментами, щоб їх уряди їхні одобрили, чи поправили.

Коли конференція прийде до якихсь конкретних умов, що зобовязувалиб ріжні краї експортуючі пшеницю зменшити свої експорти аб певної конференцією призначеної квоти, то канадійська квота виносилаб 200,000,000 бушлів для експорту.

Канадійський премієр п. Бенет виїзджає з Лондону до Канади 26-го ц. м. і запевняє, що приїде домів з готовими "агріментами" підписаними 31 державами, які на думку п. Бенета малиб бути для Канади великого значіння.

Підождемо то й побачимо, що за гостинця привезе нам премієр з ріжних конференцій.

ПОСЛІДНІ ВІСТИ З КОНФЕРЕНЦІЇ

Коли вже наш часопис був на пресі телеграма з Лондону принесла вістку про заключення між експортуючими і імпортуючими пшеницю краями угоду, яка в короткі зводиться до слідуючих условій:

Експортуючі держави малиб достарчити на ринки не більш чим 560,000,000 бушлів пшениці річно.

Ціна на канадійській пшениці малаб бути 91½ц.

Держави погодилися між со-

(Продовження на стороні 3-ій)

Австрія Домагається Побільшення Армії

Щоби забезпечитися перед евентуальним нападом фашистівської Німеччини, Австрія важадала від Франції, Італії і Великої Британії, щоби її дозволено збільшити свою армію о 8,000 жовнірів більше для чинної служби на німецькому пограничу, звідки її грозить напад фашистів, які за всяку ціну хотять прилучити Австрію до Німеччини.

Так в Італії, як Франції і Великій Британії панує переконання, що Австрії не будуть ставити перепон у збільшенню армії.

Цікаво, що навіть фашистівська Італії не бажалаб межуватися з Гітлером й готова помагати Австрії недопустити Гітлера за близько під свою хату.

ДЕ ВАЛІРА ЗАБОРОНИВ ФАШИСТІВСЬКУ ОРГАНІЗАЦІЮ

Минулого вівтірка президент ірляндської республики Де Валіра видав розпорядження, яким забороняється в Ірляндії організування фашистівського руху. За непослух розпорядженню президента предвиджується в рескрипті тяжку кару, а навіть кару смертну.

ВЕЛИКІ ШКОДИ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ НАСЛІДКОМ ПОВЕНІ

В першім тижні липня відвідав околиці, навіщені виливом рік Прута і Черемоша в снятинськім повіті вибраний Українською Радикальною Партією посол Богдан Білинський.

Починаючи від Зоболотова, перейшов він села положені на березі Прута: Тулуків, Олешків, Любківці, Волчківці, Тулова, Видинів, Карлів, Усте, Будилів, Микулинці, Снятин, Кулачин. Відтак, їдучи берегом Черемоша, відвідав громади: Завале, Залуче, Княже, Драгасинів, Тучапи, Попельники, Джурів. З Джурова повернув до Заболотова через Іллінці і оглянув шкоди в Демидчі, Хлібичині Пільнім і Борщеві.

Він каже, що води Прута і Черемоша залили підчас останньої повені в області самого снятинського повіту понад два тисячі моргів орного поля і коло два тисячі моргів лугів. Пло ди орних піль пропали кругло на половину, а паша на лугах в цілости.

Крім того вода забрала зовсім коло 70 моргів поля або сіножатей. Від 1920 року дотепер обі ці ріки знищили в снятинськім повіті поверх 400 моргів управної ріллі. В самім Снятині цього року забрала вода коло 10 моргів грунту.

На основі приблизного обчислення загальні шкоди в снятинськім повіті доходять до 250 тисяч золотих.

Прут і Черемош є тим небезпечні, що плинуть довгими викрутасами. В місцях закрутів лупає вода береги і обертає родючі городи і поля в непридатні шутровиська.

Негайна регуляція цих рік є справою конечною, бо вже слідуюча повінь може принести заглади для багатьох сіл.

Зібраний матеріял передав посол Білинський пресольському клюбови і Головному Секретаріятови Радикальної Партії.

30,000 Моргів Під Водою

Урядова агенція "Вехха" повідомляє, що [illegible] повені є величезні. Ріки Чоvна і Лімниця потворили [illegible] [illegible] У той [illegible] Прут під Козлинею і Зелятином.

(Продовження на стороні 4-ій)